

Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk Yeşilköy'de grevdeki Hava-İş üyeleri ile birlikte yaptığı toplantıda Bakanlığın ve THY yönetiminin kamuoyuna yanlış açıklamalar yaptıklarını söyledi.

Genel Başkan İbrahim Öztürk:

"Hava-İş, THY'nin çiftlik olmasına izin vermeyecek"

Öztürk bütün Hava-İş üyelerini kararlı ve uzun süreli mücadeleye hazır olmaya çağırıyor

Ulaştırma Bakanının THY yöneticilerinin müdahalesi sonucu Hava-İş Sendikası ile görüşmekte kaçındığı öğrenildi

HAVA-İŞ Genel Başkanı İbrahim Öztürk dün Yeşilköy'de grevdeki Hava-İş üyeleri ile birlikte yaptığı basın toplantısında, THY yönetimi ve Ulaştırma Bakanlığının kamuoyuna yanlış açıklamalar yaptıklarını belirterek, "Hava-İş" (Devamı sa.7, sü.2'de)

Tekstil'in grevdeki işyeri sayısı 8'e yükseldi

İSTANBUL(AA) - E bağlı Tekstil DİSK Sendikası iki işyerinde daha grevi başlattı. Böylece Tekstil'in grevdeki işyeri sayısı 8'e yükseldi.

Son olarak greve başlayan Keten Kendir Fabrikasında 200, Çerkes (Devamı sa.7, sü.7'de)

Otomobil-İş Sendikası açıklama yaptı: "Hükümetin tutumu sonucu 1980 grevleri yılı olacak"

İSTANBUL(ÖZEL) - OTOMOBİL-İŞ Sendikası kamuoyuna bir açıklama yaparak MESS'in izlediği katı tutumun ve hükümetin politikası sonucu 1980 yılını grevleri yılı olacağını söyledi. MESS'in yüzde yüz artan hayat pahalılığına (Devamı sa.7, sü.2'de)

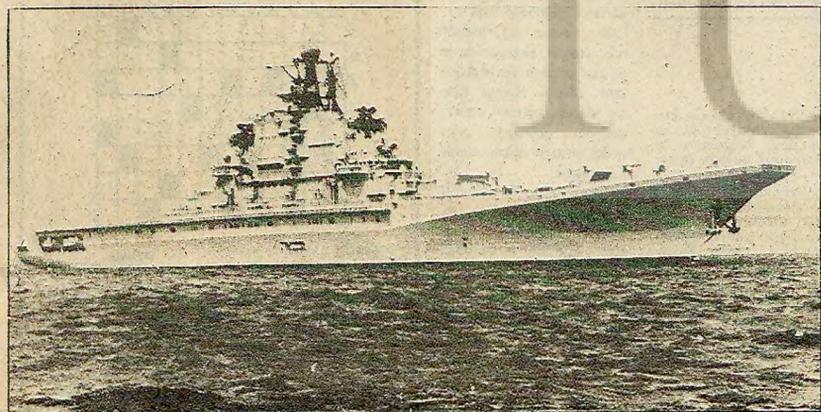
SİYASİ CİNAYETLER SÜRÜYOR

Yakınları öldürülen, yaralanan, sakat bırakılan, tutuklanan kadımlardan bir grup dün Tabipler Odasında basın toplantısı düzenledi. Toplantıya Prof. Dr. Cavit Orhan Tütengil'in eşi de katıldı.

Çarşamba'da 3 kişi öldürüldü

Tarsus'ta biri sağ, biri sol görüşlü iki kişi öldürüldü, sağ görüşlü iki kişi de yaralandı

HABER MERKEZİ - ÇARŞAMBA'da 24 saat içinde üç kişi öldürüldü. Samsun'un Çarşamba ilçesinde Adem Taştan isimli sağ görüşlü bir kişi kimliği (Devamı sa.7, sü.8'de)

Fotoğrafta helikopter gemisi olduğu iddia edilerek boğazlardan geçirilen Kiev'in üzerindeki savaş uçakları görülüyor.

Kiev uçak gemisi yine Boğazlarımızdan Akdeniz'e geçti

HABER MERKEZİ - SOVYETLER Birliği'nin Kiev uçak gemisi dün sabah Akdeniz'e inmek üzere yine İstanbul Boğazından geçti. İlk defa, 18 Temmuz 1976'da Akdeniz'e inen Kiev, 275 metre boyunda, 47 metre genişliğinde ve tam yükü ile 38 bin ton ağırlığında. Hava birlikleri dahil 2500 personeli bulunan Kiev 66 helikopter ve

YAK 36 tipi dikine havalanabilen uçak taşıyabiliyor. Afganistan'da işgal sürerken Libya'da karışıklıkların arttığı, Türkiye ve Yunanistan'ın notalarını kaldırarak Ege Hava Sahasını yeniden açtıkları ve Pravda gazetesinde ABD'nin Doğu Akdeniz'de gücünü artıracağı iddialarının yer aldığı bir dönemde, Kiev'in Boğazlarımızdan geçmesi ilgiyle izlendi. Kiev'in bu seferki hedefinin ne olduğu merakla bekleniyor. (Devamı sa.7, sü.2'de)

Maliye Bakanı yeni vergi tasarısını açıkladı

■ Şirketler karlarının yüzde 20'sinden vergi vermeyecek

■ Sezgin: "Vergi tasarısıyla alt gelir kesimine 115 milyar gelir transferi yaptık"

MALİYE BAKANI İSMET SEZGİN

Yeni vergi tasarısı özel sektöre ve ihracatçılara yarıyor

Turan Güneş parlamentonun geleceğini Aydınlik'a anlattı

«Ülke sorunlarına çözüm getirilmesini parlamenter rejim değil, muhalefet-iktidar çatışması engelliyor»

■ Tarafsız felsefeye sahip ordunun yönetime el koymasından sağcılar faşizmi getirmeyi, dış güçler ise kendi yandaşları bir rejime dönüştürmeyi umut edebilirler. Onun için de orduyu böyle bir müdahaleye itmeyi tasarlayabilirler

2.sayfamızda

SIKIYÖNETİM İLANINDAN SONRA

Kabil'in yönetimi Sovyet Kumandanının eline geçti

■ Afganistan'ın başkentinde dükkan sahiplerinin yarısına devlet memurları da grevlerini sürdürüyor

■ Yugoslavya, buhranın çözümü için Sovyet birliklerinin çekilmesini şart gösteriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

AFGANİSTAN'dan Yeni Delhi'ye gelen görgü tanıklarına, perşembe günü başlayan direnişin sürdüğünü belirttiler. Bu arada Sovyet Birliği'nin başkent Kabil'e yeni birlikler gönderdiği öğrenildi. Öte yandan, Kabil'deki Batılı gazetecilerin "Intercontinental" otelinde göz hapsine alındığı bildiriliyor. (Devamı sa.7, sü.2'de)

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR

■ Rus subayının bir emri ile bin Afgan köylüsü kurşuna dizildi

YAKINDA Aydınlik'ta

ANKARA(ÖZEL) - MALİYE Bakanı İsmet Sezgin, dün yaptığı basın toplantısında, yeni vergi kanunu tasarısının ana hatlarını açıkladı.

Sezgin, TBMM'ye verilmiş olduğunu belirttiği tasarısı, bu hafta içinde AP grubunda anlatacağını, daha sonra da parlamentoda grubu bulanan partileri ziyaret ederek desteklerini isteyeceğini söyledi.

Bakanın açıklamalarına göre, yeni vergi tasarısından en çok özel sektör ve ihracatçılar yararlanacaklar. (Devamı sa.7, sü.1'de)

CHP'nin bir buçuk günlük engellemesinden sonra

Meclis yeniden çalışmaya başladı

Turizm Bakanlığı bütçesi kabul edildi

HABER MERKEZİ - CHP'nin bir buçuk günlük engelleme sona erdi ve dün öğleden sonra Millet Meclisinde yeniden Bütçe görüşülmeye başlanarak Turizm Bakanlığı Bütçesi kabul edildi.

Dün Mecliste ikişer saat ara ile üç kez yapılan oturumlarda çoğunluk sağlanamadığı için birleşime başlanmadı. Üçüncü oturumdan sonra bir basın toplantısı düzenleyen ve hükümetin "kendisi güçlü ile bütçesini çıkaramayacağı"nın" anlamı (Devamı sa.7, sü.7'de)

Perinçek: "Zamlardan sonra çiftçi ekinini ekemez hale geldi"

■ AP'li bakan, başfiyatı düşük ilan ettikleri için Cumaovası'nda koylülerin karşısına çıkamadı

İZMİR(ÖZEL) - TÜRÜNÇLÜK tarihimizin en geç piyasası dün açıldı. Kilonun maliyeti geçen yılki fiyatlara göre 133,5 liraya malolan tütüne başfiyat 130 lira verildi. AP'nin geçen yıl muhalefet-

İran Deniz Kuvvetleri Komutanı tutuklandı

TAHRAN - İran resmi haber ajansı Pars, İslam Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri Devrimci Mahkemesinin, İran Deniz Kuvvetleri Komutanı Tuğamiral Mahmud Akai'yi tutukladığını açıkladı. Pars, Akai'nin (Devamı sa.7, sü.6'da)

■ Döviz getiren kurumlar vergiden muaf tutuluyor

■ Asgari ücret ve Meyak kesintileri vergi dışı bırakılıyor

Piyasa dün açıldı

Üreticiler AP'nin de muhalefetleyen yaptığı vadedilen boş olduğunun anlaşılacağını söylüyor.

AP'nin geçen yıl istediği 111 lira tütün başfiyatı nesabına göre, bu yıl başfiyatın 249 lira olması gerekiyor

130 lira başfiyat maliyeti bile karşılamıyor

■ AP'li bakan, başfiyatı düşük ilan ettikleri için Cumaovası'nda koylülerin karşısına çıkamadı

İZMİR(ÖZEL) - TÜRÜNÇLÜK tarihimizin en geç piyasası dün açıldı. Kilonun maliyeti geçen yılki fiyatlara göre 133,5 liraya malolan tütüne başfiyat 130 lira verildi. AP'nin geçen yıl muhalefet-

teyken, tütün başfiyatı olarak istediği 111 liranın tespitindeki esaslar gözönüne alınrsa bu yıl tütün başfiyatının 249 lira olması gerekiyordu. Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak pi-

TKP'den bir Merkez Komitesi üyesi ihraç edildi

HABER MERKEZİ - YURT dışında faaliyet yürüten sahte TKP'de geçen yıl meydana gelen bölünmenin, Merkez Komitesi Üyesi Veli Dursun'un partiden ve komiteden ihraç edilmesiyse daha da şiddetlendiği bildiriliyor. TKP'nin aynı zamanda İdeolojik Büro üyeliği de yapan Veli Dursun'un partiden ihraç edilmesi, partide çeşitli grupların birbirleriyle yürüttükleri şiddetli mücadeleyi bir üst düzeye çıkaracağı belirtiliyor. Öğrenildiğine göre Merkez Komitesi Üyesi Veli Dursun'un komiteden ihraç kararı geçtiğimiz yılın temmuz ayında yapılan bir Politik Bü-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

İki cezaevinden iki mektup

Armağan Anar

"Biz tutuklu ve hükümlüler olarak Kilis Cezaevinde kaçakçılık suçundan yatmaktayız. Diğer cezaevlerindeki bizim durumumuzda olanlar hariç.

"Evet, burada çoğunluk kaçakçı olan mahkumlar, sözde tarım kenti çocukları Kilisli, İshahiye, Hassalıdır.

"Hiç birimizin yeterli toprağı yoktur. Geçimimizi temin için kaçakçı patronların ağına düştük, cüzi bir ücretle hudutta hamallık yaptık. Şu anda bizim braktığımız yerden vazifelerini sürdüren bir sürü kiralık fakir fakura çocukları vardır. Cezaevine biz düşüyor, parayı kaçakçı patronlar sigarasını tellyerek kazanıyor. Biz bu geçerçi dışardayız de biliyorduk, ama ne yaparsın fabrika olmazsa, yeterli toprağı olmazsa?

"Yöremizde ne zenginler, ne de devlet fabrika yapmak niyetinde görünmüyorlar. Kısaca, açlıktan ölmek, soğuk kış günlerinde donmamak için yarı açlığa razı olarak mayın tarlalarda tehlikelere göğüs gererek kaçakçılık yapılmaktadır. Tabii hapise düşen de, ayağına mayın patlayan da, çatışmada ölen de bizler oluvaruz. Başka kimseye

bir şey olmuyor. "Biz kırsal kesim çocukları yeterli toprağına sahip olmadığımızdan, bir iş sahası olmadığımızdan, cezaevlerine düşüyoruz. Bizlere fabrika yapılıp çalışalım. Toprak verin ellerimizle ekelim, biçelim. Devletin yetkili makamları, bizleri hapse doldurduğunuzda, kaçakçı muntakalara yönelik tedbirler alın. Fabrika kurun, hazine topraklarını topraksız kişilere dağıtın."

Kilis Cezaevinden bir grup mahkum (Adları bizde saklı) "Bolu Cezaevi kapalı ve yarı-açık içindedir. Mahkumların yapımı genellikle yoksul kesim teşkil etmektedir. Cezaevinde sözü geçenler ağalar, diğer deyimlerle kabadayılardır. Vakitli kişiler etkindir. Bu durumu yaratan Cezaevi Müdürlüğü ve Başgardiyanın tutumudur. Parası, gelip gideni olmayan mahkum ezilmektedir.

"Kapalı ve yarı-açık aynı daireden yönetilmektedir. Gelelim açık denene bölüme... Açık mı kapalı mı bilinmemektedir. Yasal olarak açığa verilmiş tüm haklar keyfi olarak gaspedilmiştir. Bunun yanı sıra devrimcileri ezmek için kampanyalar (Devamı sa. 7. si. 8'de)

GÜNÜN KONUGU
Prof. Turan Güneş
Konuşan:
Merih Çolakoglu

“ Tarafsız felsefeye sahip ordunun yönetime el koymasından sağcılar faşizmi getirmeyi, dış güçler ise kendi yandaşları bir rejime dönüştürmeyi umut edebilirler. Onun için de orduyu böyle bir müdahaleye itmeyi tasarlayabilirler ”

"ÜLKE SORUNLARINA ÇÖZÜM GETİRİLMESİNİ PARLAMENTAR REJİM DEĞİL, MUHALEFET-İKTİDAR ÇATIŞMASI ENGELLİYOR"

Hocam, Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik kriz, anarşi, dış tehdit karşısında siyasetçi olarak ne yaparsınız?

—Türkiye'nin siyasal kuruluşları düzeyinde bir eksiklik olduğu kanısında değilim. Türkiye'de hukuki olarak işleyebilir bir parlamentar rejim vardır. Bununla beraber şimdiye kadar Parlatmentonun, ya da daha doğru bir deyimle siyasi partilerin söz konusu sorunlara çözüm getiremediği de açıktır. Bu rejimden değil, siyasal kadrolardan ve Türkiye'de 1946'dan beri uyguladığımız politika anlayışından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de politika, ülke sorunlarına günün koşulları ne olursa olsun bir çözüm bulma uğraşından daha çok, seçim kazanma uğraşı gibi görülmektedir. Böyle olunca da bütün siyasal eğilimler, girişimler, muhalefet-muvafakat ayrımı çerçevesinde ve devamlı kavga halinde yürümektedir.

Bu açıdan bütün partilerin muhalefette iken hemen hemen aynı şeyleri söylemeleri iktidarda iken de hemen hemen aynı şeyleri yapmaları tipik bir davranıştır. Eğer politika ülke sorunlarına çözüm bulma uğraşısı olarak gerçek tabii olarak otarabilse: muhalefet-iktidar çatışması dışında diyalog, işbirliği, tartışma, sorunlara ortak çözümler bulmak gibi siyasal hayatta belli ortamlarda geçerli birçok yöntemler siyasal hayatımızı hem zenginleştirir, hem de Parlatmentonun işlerliğini artırır.

“Sivil siyasi kadrolar, isteyerek veya istemeyerek, hükümet planında ülke sorunlarını tek başına yüklenemediği için, Silahlı Kuvvetleri kendi işlevlerine ortak etmeye mecbur kalmıştır ”

—Türkiye'nin siyasal kuruluşları düzeyinde bir eksiklik olduğu kanısında değilim. Türkiye'de hukuki olarak işleyebilir bir parlamentar rejim vardır. Bununla beraber şimdiye kadar Parlatmentonun, ya da daha doğru bir deyimle siyasi partilerin söz konusu sorunlara çözüm getiremediği de açıktır. Bu rejimden değil, siyasal kadrolardan ve Türkiye'de 1946'dan beri uyguladığımız politika anlayışından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de politika, ülke sorunlarına günün koşulları ne olursa olsun bir çözüm bulma uğraşından daha çok, seçim kazanma uğraşı gibi görülmektedir. Böyle olunca da bütün siyasal eğilimler, girişimler, muhalefet-muvafakat ayrımı çerçevesinde ve devamlı kavga halinde yürümektedir.

Bu açıdan bütün partilerin muhalefette iken hemen hemen aynı şeyleri söylemeleri iktidarda iken de hemen hemen aynı şeyleri yapmaları tipik bir davranıştır. Eğer politika ülke sorunlarına çözüm bulma uğraşısı olarak gerçek tabii olarak otarabilse: muhalefet-iktidar çatışması dışında diyalog, işbirliği, tartışma, sorunlara ortak çözümler bulmak gibi siyasal hayatta belli ortamlarda geçerli birçok yöntemler siyasal hayatımızı hem zenginleştirir, hem de Parlatmentonun işlerliğini artırır.

—Türkiye'nin siyasal kuruluşları düzeyinde bir eksiklik olduğu kanısında değilim. Türkiye'de hukuki olarak işleyebilir bir parlamentar rejim vardır. Bununla beraber şimdiye kadar Parlatmentonun, ya da daha doğru bir deyimle siyasi partilerin söz konusu sorunlara çözüm getiremediği de açıktır. Bu rejimden değil, siyasal kadrolardan ve Türkiye'de 1946'dan beri uyguladığımız politika anlayışından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de politika, ülke sorunlarına günün koşulları ne olursa olsun bir çözüm bulma uğraşından daha çok, seçim kazanma uğraşı gibi görülmektedir. Böyle olunca da bütün siyasal eğilimler, girişimler, muhalefet-muvafakat ayrımı çerçevesinde ve devamlı kavga halinde yürümektedir.

Bu açıdan bütün partilerin muhalefette iken hemen hemen aynı şeyleri söylemeleri iktidarda iken de hemen hemen aynı şeyleri yapmaları tipik bir davranıştır. Eğer politika ülke sorunlarına çözüm bulma uğraşısı olarak gerçek tabii olarak otarabilse: muhalefet-iktidar çatışması dışında diyalog, işbirliği, tartışma, sorunlara ortak çözümler bulmak gibi siyasal hayatta belli ortamlarda geçerli birçok yöntemler siyasal hayatımızı hem zenginleştirir, hem de Parlatmentonun işlerliğini artırır.

—Türkiye'nin siyasal kuruluşları düzeyinde bir eksiklik olduğu kanısında değilim. Türkiye'de hukuki olarak işleyebilir bir parlamentar rejim vardır. Bununla beraber şimdiye kadar Parlatmentonun, ya da daha doğru bir deyimle siyasi partilerin söz konusu sorunlara çözüm getiremediği de açıktır. Bu rejimden değil, siyasal kadrolardan ve Türkiye'de 1946'dan beri uyguladığımız politika anlayışından kaynaklanmaktadır. Türkiye'de politika, ülke sorunlarına günün koşulları ne olursa olsun bir çözüm bulma uğraşından daha çok, seçim kazanma uğraşı gibi görülmektedir. Böyle olunca da bütün siyasal eğilimler, girişimler, muhalefet-muvafakat ayrımı çerçevesinde ve devamlı kavga halinde yürümektedir.

Bu açıdan bütün partilerin muhalefette iken hemen hemen aynı şeyleri söylemeleri iktidarda iken de hemen hemen aynı şeyleri yapmaları tipik bir davranıştır. Eğer politika ülke sorunlarına çözüm bulma uğraşısı olarak gerçek tabii olarak otarabilse: muhalefet-iktidar çatışması dışında diyalog, işbirliği, tartışma, sorunlara ortak çözümler bulmak gibi siyasal hayatta belli ortamlarda geçerli birçok yöntemler siyasal hayatımızı hem zenginleştirir, hem de Parlatmentonun işlerliğini artırır.

yet Ordusunun, bir bütün olarak, büyük burjuvazi ile anlaşır bir diktatörlük rejimi getirmeye çalışması değil midir? Yönetimsiz devletin adı devletsizlik, yani anarşidir. Adam öldürülmesi anarşi değildir. Yeraltı örgütleri kurulması anarşi değildir. Sosyal ve ekonomik kaynakları ne olursa olsun bunlar asayiş sorunlarıdır. Anarşi diye devletsizliğe denir.

Bu devletsizlik demek olan anarşi bir ülkede yerleşirse elbette bu işlevi (devletin işlevlerini) bir yüklenen çıkar.

Türkiye'de ordunun bugün belli bir huzursuzluk içinde olduğunu saklamaya gerek de yoktur. Bu huzursuzluk Türkiye'de sözünü ettiğimiz anarşiden kaynaklanmaktadır. Biz siyaset adamları olarak ortada devlet boşluğu bırakmamak zorundayız.

Hocam bugün çok söz edilen bir konu da Güney Amerika modeli. Türkiye Güney Amerika modeline doğru mu girmektedir?

Güney Amerika modelinin ne olduğuna iyi bakmak lazımdır. Güney Amerika modeli büyük sermaye çevrelerinin ordu ile veya daha doğrusu ordu içinde bir cunta ile anlaşarak kendi çıkarlarına yönelik bir diktatörlük kurmasıdır. Türkiye'de Cumhuri-

Demokrat
görüyle
lütfü oflaz

Erbakan' la 120-dakika...

Geçtiğimiz cumartesi günü Erbakan'la birlikte yemek yedik, sohbet ettik. 120 dakikalık bu sohbeti iki dakikaya sığdırıp, sizlere sunabilmek için de şöyle bir özetlemeye gittik.

İlk olarak işe garnitür bir soruyla giriştik ve dedik ki:

"Siz bütçe görüşmelerinde; İmam-İlahiplerde, Yüksek İslam Enstitülerinde, İlahiyat Fakültesinde anarşi yok demiştiniz..."

Oysa, Ankara İlahiyatta akıncılarla, ilköğrencilerin her Allahın günü kıyasıya kapışmasına acaba ne diyeceksiniz?"

Erbakan dedi ki:

"Oralarda anarşiyi çıkartanlar ırkçılardır. Esasen dinimize göre ırkçılık kesinlikle yasaktır..."

Dini eğitim yapan okullarda okudukları halde ırkçılık yapanları dinen sakat şahıslardır.

Zaten ırkçı bir kişinin din adamı yapılması da son derece sakıncalıdır...

Bunlara göz yuman AP iktidarı vebal altında...

Ardından sorular birbirini takibetti. Hükümeti yıkp, yıkmayacakları, yıkcaklarsa bu işi ne zaman yapacakları şeklindeki bir soruya Erbakan şu şekilde cevap verdi:

"Önümüzdeki iki ay fevkalade önemlidir... Bu iki ay içinde milletin işbaşındaki hükümeti karşı tepeye çıkarmaya çalışacağız..."

Aslında bu hükümeti yıkmaya karar verecek olan da milletin kendisidir...

Millet bugünkü hükümetten kurtulmak istediği an, MSP bu görevi yerine getirecektir...

MSP lideri, milletin tepkisini yerinde görmek için mart sonunda bir yurt gezisine çıkacağını da belirtti ve bu konudaki sözlerini şöyle bitirdi:

"İşbaşındaki hükümetin Ortak Pazarı girmesine müsaade etmeyeceğiz..."

Ortak Pazarı giriş müaemesi bitmeden, biz bu hükümetin işini bitireceğiz!"

Necmettin Erbakan'ın bazı konulardaki görüşleri ise, birer cümleyle şöyleydi:

• Türkiye ne bağımsız bir ülkedyi, ne de NATO'nun üyesiydi. Türkiye resmen NATO'nun kölesiydi...

• Ülkemizi 6 aile yönetmekteydi ve nerseye bunlar karar vermekteydi...

• MSP, seçilecek Cumhurbaşkanı'nın milli görüş sahibi olmasını istemekteydi ve bu konuda elinden gelen gayreti göstermeye niyetliydi...

• Eğer erken seçim olaceksa, bunun için en uygun tarih: Ekimdi...

Ve derken Erbakan'dan iki esprî peşşe geldi...

Erbakan'a göre, Demirel mendil serip kredi dilenciligi yapacağına, hayvancılığa önem verse daha iyi ederdi... Çünkü bizim her sığırımız bir IMF'yd'i!

"Amerikan mandacılığı Demirel'in zihniyetinin ta kendisidir" diyen Erbakan'a, MC dönemlerinde Demirel'e birlikte bazı yanlış icraatların sorumluluğunu paylaştıkları hatırlatıldığında, kendi kendisini şu esprîyle eleştirirdi:

"Körle yattık, şaşk kalktık!"

Acaba Erbakan bu esprîsiyle bundan böyle Demirel'e aynı yastığı başa koymayacağını mı söylemek istemişti? İşte bu sorunun cevabını öğrenmeye fırsat kalmadan yemek bitti...

ANADOLU BASINI SESELENİYOR

Karadeniz
13.2.1980-SAMSUN

Bizim liderler Türkiye'nin Vietnam'a mi, Kore'ye mi, Afganistan'a mi yoksa Güney Amerika ülkelerine örneğin Arjantin'e, Brezilya'ya veya Şili'ye mi benzetilecek istendikini tartışıyorlar. Türkiye muntazam adimlarla mukadder akıbetine doğru sürüklenip gidiyor.

Mukadder akıbet "felaket"ten başka bir şey değildir. Aslında, Türkiye'nin geleceğinde "Türkiye"den başka bir şeyler yazılı olduğu, bu tartışmalardan da anlaşılabilir. Bu biraz da tabii görülmelidir. Çünkü Türkiye'yi yönetenler, Türkiye'ye hep dışardan modeller aramışlardır. Bir başka deyişle dışardan "ders" almaları gerekirken her defasında dışardan "model" almayı tercih etmişler ve işler tersine dönmeye de kabahahtı kendilerinde yahut kendi yaklaşımlarında değil, benimsedikleri yahut reddettikleri modelde aramışlardır.

Oysa kabahaht doğrudan doğruya kendilerinde yani ülkeyi yöneten veya yönetmeye talip olan kadrolardadır.

Şu, İzmir olaylarını örnek alalım: Günlük öncesinden belli idi ki, İzmir'de bir şeyler olacaktı. İki gözükör olanlar dahi, İzmir'in sokak

Verem Savaş Dispanserinde yolsuzluk yapıldığı iddia edildi

İçimiz Verem Savaş Derneğinin müteaddit uyarıları rağmen usulsüz ve kanunsuz işlemlerine devam etmekte ısrar ettiği iddia edildi. Derneğin alınmış bir kararı olmamasına rağmen, film çektiyen hastalardan 50'er lira seyirler röntgen ekibince de mikro filmlerden kişi başına 30-40 lira alındığı ve toplanan paraların derneğin elinde kalmadığına ilişkin iddiaların, ayrıca bankalardan yönetim-kurulu kara-

Adını koyun artık...

duvarlarında yazılı sloganları bir görene okutsa, "burası patlamaya hazır bir yer olmuşt" derdi.

Bu gerçek ortada iken, TARIŞ'ı yönetenler, birlerce işçiyi bir anda kuzdurmak için ne yapmak gerekirse onu yaptılar. Emniyet kuvvetleri bu tahrik edilmiş insanları üzerine o biçimde sek, edildik ki adeta olaylar büyüsünü diye isteyenler varmış gibi bir izlenim doğdu. Ve bu fırsatı kaçırmayan sol'daki yeraltı örgütleri, İzmir'in geçekundu mahallelerinde başlarında halkı ayaklandıranak "Bağımsız Kürt Devleti" kurmak için savaş ilan ettiklerini" ile geçirdikleri bir caminin hoparollerinden açıkladılar.

Evet... Bütün bunlar Türkiye'nin yepyeni bir aşamaya geldiğinin kanıtlarıdır. Bu aşamanın adı ne lafuz etmek bile insanın içine ürperti vermektedir.

Ama bu aşamadaki Türkiye'de daha da iç ürpertici olan, siyasi kadrolarımızın liderlerin, milletvekillerinin, senatörlerin ve partilerin örgüt yöneticilerinin-bütün hisleri ve düşünme yetenekleri dumura uğramışcasına hareketsiz kalmaları ve boş gözlerle olayları seyretmeleridir. Hiç birinden ülkeyi selamete ulaştırarak bir çıkış, bir talep, bir hareket gelmemesidir.

rına ters düşen şekillerle para çekildiği iddialar arasında dır. Verem Savaş Derneği adına ayda ne miktar para toplanır, kimler tarafından banka ya yatırılır ve zamanında yatırılır mı bu hususta hiç bir bilgiye sahip değiliz. Derneğin derneğince S.S.Y. Başkanlığına müracaat eden adı geçen derneğin bir üyesi sadece dispanser memurlarının üye kaydettirdiği derneğin faaliyetinin durdurularak kusura ve suç teşkil ettiği iddia ettiği hususların tektik ve tahkik edilmesini istemiştir.

Birinci Meclis ve Atatürk demokrat mı, değil mi?

3

Atatürk başka yol seçebilir miydi?

Şimdi tarih sırasına göre Emre Kongar'ın Birinci Meclis ve Atatürk'ün demokratlığı üzerine verdiği örneklere geçebiliriz.

Başkumandanlığın Tarihi eseri: 1-Türk Ordusunun üstün kuvvetler karşısında Meclisteki eğitim Atatürk'ün komutanlığı ile almamasını önerirler çünkü müzice devri geçmiştir. Yenilgi kaçınılmazdır. 90 bin kişilik ordudan elde edilen 17 bin kişidir.

3) Ata, mertçe davranır: Meclisin bu önerisini amaçna ulaşmanın en kestirme yolu sayımsız olacak ki başkumutanlığı almaya yeşerler. Koşullunu ileri sürer, anlaşılır başkumandan olur. Bilindiği gibi Sakarya'yı kazanır, Gazi sanını verir Meclis kendisine, marşallık rütbesi ile. Sakarya'dan bir gün sonra (4) saldırı gereklerini yapmaya başlar. Ama bir gün gelir karışcılar bu komutanlığı geri alır. Hem de önce kendisini komutan yapmaya çalışırların çabaları ile. Bu nu öğrenen Ata ertesi gün açılan Mecliste şöyle konuşur: "Örneğin, Salih Efendi (Erzurum Milletvekili) benim, Meclisin hakkımı zorla aldıgım, zorla almak istediğimi söyleyerek açık hakkımızı vermez, diye yayağara koparmış."

"Baylar, açık konuşacağım, beni bağışlayınız... Bu Meclisin ülkemizin yazısına elinde tutacak bir nitelik kazanmasına çalışın benim!... Bütün yaşamımı, varlığımı, bütün şerefim ve onurumu tehlikelere attım, demek ki, bu, benim yapımdır. Ben, yaptımı almalıyım, değil, yüceltmekle ödevlim. Salih Efendi'den bir öğüt almazsa beni de, kendisi kadar olsun, bu

Meclisin hakları ile ilgili saymasını rica ederim, daha çoğunu istemem. Bunları söyledikten sonra Meclisin hakkını zorla almak sözünü Salih Efendiye aktarıyorum. Böyle bir şey söz konusu değildir.

(İşte baylar başkumutanlığın gereksizliğini tanıtmak için söylenen sözlerin belli başlıları bunlardır. Benim de bu sözlerle verebileceğim yanıtlar ışıltı. Bundan sonra dışarıya, karar verme Meclise düşer. Yalnız bir gereği gözetmeye sermek zorundayım... Mecliste beliren olaylara göre hemen komutan el çekmek istediğim, ama ölenemeyecek bir köllüğe yok açmamak zorundayım. Karşımda kaldım. Düşman karşısında bulunan ordumuzu başsız bırakamazdık, bunun için bırakmadım, bırakmam ve bırakmayacağım.)

Ben bunlardan Bay Emre Kongar'ın söylediklerini anlıyorum. Bu sözler, (Doğcağ'ak günleri kaybetmeyelim beni ve dediklerimin anlayış ödevini ve amacını düşünün) türünden bir yakarı gibi gelir bana. Ne var ki, kendilerinin dediği gibi de olsa bana göre Ata'nın demokratlığı bundan hiç yara almaz. Şöyle ki:

"Her kural gibi, demokrasi kuralının da istisnaları vardır. Adam öldürmek de suçtur ama, ölmekle kendini korumak için olunca suç olmaktan çıkar, görev olur. Meclisin unlu yüz temel kuralından biri de (iki fesat karşılaştıkta eşedindin defi ile ehaffi irtikab olur) kuraldır.

Hüseyin Bayaz Emekli Tarih Öğretmeni

engellemek istiyorlar. Bu bir haksızlıktır. Atatürk bir yönü ise haksızlıklara dayanamayıp, tepki göstermesidir. Geçmiş örnekleri vardır bu davranışının ve pek ilginçtir.

6-a) Enver Paşa başkumandan vekili olarak Çanakkale Savaşı sırasında bütün grup komutanlarına uğradığı halde kendi kararına gelmemesi kişiliğinin bir savsaklama sayarak Ordu Kumandanı Liman Paşaya istifasını verir. Liman Paşa Mustafa Kemal'in hizmetinden yoksun kalamayacağını, Enver Paşaya vazar, gönülün alınması dileğindedir. Enver Paşanın da bu isteği uydurduğu belgeleri Belleten No: 128 sayfa 475 te yayımlanmıştır.

b) Falkenhayn ile çatışması ve ordu kumandanlığından istifa etmesidir. (11)

Görülüyor ki, Atatürk meclisten iktidar karşısındadır. Bunun defedilecek "esgedi" hangisidir? Ben Ata'dan yanayım. Doğal dir ki, siz de seçiminizde bağımsızınızdır. Diyebilirsiniz ki Ata'yı ben de suçlu buluyorum. Ama tutumunuz demokratik olmadiğini söylüyorsunuz. Ben buna da karşayım. Katılmıyorum. Çünkü bunları kuralın istisnası sayıyorum. Bundan başka davranışlarının hepsini kuralılarına uygun olarak görüyorum.

(3) Kılıç Ali'nin Hatıraları, s.62-64 (4) Asım Gündüz'ün Hatıraları, s.130 (5) Age, s.146 (6) Age, s.150 (7) Hikmet Bayur, Son Osmanlı Nazirinin Bir Layıkası, Belleten, 1937, s.449-499 (8) Asım Gündüz'ün Hatıraları, s.145 (9) Sadı Borak, Gazi Oturumlarda Atatürk'ün Konuşmaları, s.343 (10) Soyler, s.484 (11) Hikmet Bayur, age, Cilt 3, s.413

Bir yanda ak günler bir yanda 400 yılın kara yazgısı. Ata bundan başka yol seçebilir miydi? İşte böyle esitiler içinde böyle bir günde söylenili o sözler. Altın herhangi bir yetki değil bir ulusun ak yazısıdır. Başkumutanlığı kendileri istemis, vermişler. Şimdi tam sonuç alınacağına 112 gün kala

(DEVAM EDECEK)

BULMACA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											

SOLDAN SAGA: 1) Rusya'nın işgaline uğrayan ülke 2) Ağaçlara ve duvarlara sarılarak büyüyen bitki-Baston 3) ABD'nin İngilizce kısıltılmış-Ünlü bir tiyatro sanatçısı 4) Yavaşlanı sona eren tekküller için kullanılan bir deyim-Vasta 5) TER-Si lider Son günlerde bir çok olaya sahne olan bir Orta Amerika ülkesi 6) TEKSi bir erkek adı- TER-Si en kalın erkek sesi 7) Türkiye liginin başları bir Anadolu takımı- Bir peygamber 8) Sodyumun simgesi- Geometride bir sayı- Musabaka- Akıl. YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Paraguay'ın başkenti 2) Bir Kuzeybatı Afrika ülkesi- TER-Si alamenti farika, marka 3) Bir ağırlık ölçüsü- İsim 4) TER-Si su- Konuşma ve yazış tarzı 5) TER-Si Avrupa'da işçilerimizin en yoğun olduğu ülke halkından- Bir nota 6) Çalışma, uğraş- Topu sekinde avize 7) İmtihan- Fizikte bir kanun 8) TER-Si anlaşma, sözleşme- TER-Si bina inşa edilen yer 9) TER-Si aynı adı taşıyan kişiler 10) Kenya'nın başkenti 11) Yıldız- Tadı, rengi, kokusu olmayan saydam madde 12) Bir nota- TER-Si başın doğal örtüsü

Suudi Arabistan Prensi Fahad, Rusya konusunda Batı'yı uyardı

- Abu İyad, ABD bölgeyi işgal ederse petrol kuyularını havaya uçuracaklarını söyledi
- Kuveyt, Dışişleri Bakanı süper devletlerin anlaşmazlıklarının dışında kalmayı tercih ediyormuş
- İşgal altındaki topraklarda genel grev ilan edildi

BEYRUT Suudi Arabistan Prensi ve Velihi Fahad, haftalık Amerikan dergisi "Newsweek"e verdiği bir demeçte, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgal etmesinden sonra "Hür Batı Dünyasının" her zamankinden çok uyanık olması gerektiğini belirtti. "Sovyetler Birliği petrol bölgelerine inmek için hiç bir şeyden sakınmayacaktır" diyen Prensi Fahad, Sovyet tehdidine karşı koymanın ortak bir sorumluluk olduğunu belirtti.

ABU İYAD: "PETROL KUYULARINI HAVAYA UÇURURUZ" Filistin Kurtuluş Örgütü sorumlularından Abu İyad, Amerika'nın Ortadoğu'yu işgal etmesi halinde, bölgedeki tüm petrol kuyularını havaya uçuracaklarını öne sür-

RODEZYA'DA PATLAYAN BOMBA 1 MİLYON DOLARLIK ZARAR VERDİ

GWELO (AP) Rodezya'nın Gwelo kentinde sığın halka yakınlığı ile bilinen bir yayınevinde patlayan bomba, yayınevinin tamamen yıkılmasına yol açtı. Polis tarafından yapılan açıklamada yıkıntılar arasında cesetler çıkarıldığı bildirildi. Yaklaşık bir milyon ABD doları tutarında zarara neden olan patlama sırasında çevredeki yapıların camları kırıldı. Mambo Yayınevi adlı kuruluş, Ian Smith'in beyaz azınlık rejimi sırasında yayından alınmış, ancak Lord Soames'in yönetimi ele alınmasından sonra aralık ayında yeniden çalışmaya başlamasına izin verilmişti. Sığın Afrikalıların siyasi ve ekonomik koşulları hakkında bilimsel incelemeler yayınlayan yayınevi dinsel yayınlara ağırlık veren bir kuruluş olarak tanınmaktadır.

Sovyet işgaline ve hükümet kuvvetlerine karşı ülkenin her yanında çarpışan Afgan direniş kuvvetleri ele geçirdikleri Rus yapısı ağır silahların mermileriyle.

Bloksuz ülkeleri Afganistan'ın işgaline karşı harekete geçirmeye çalışıyor Yugoslavya Dışişleri Bakanı Bangladeş'e gitti

DACCA Bloksuz ülkelerin Afganistan'ın işgaline karşı daha sert bir tepki göstermelerini sağlamak üzere bir geziye çıkan Yugoslavya Dışişleri Bakanı Vrhovec, gezisinin ilk durağı olarak Bangladeş'e gitti. Bangladeş Dışişleri Bakanı Şamsul Hui'nin, onuruna verdiği ziyafette bir konuşma yapan Vrhovec, ülkesinin uluslararası duruma tehlikeli bir biçimde katkıda bulunmadığını ve bu işgalin kendisine ciddi kaygı duyduğunu açıkladı. Vrhovec, Sovyetlerin Afganistan'ı işgalini kastederek, "Egemen devletlere yabancı iradesinin zorla kabul ettirilmesi, bu devletlere karşı güç kullanılması ve müdahalede bulunulması kabul edemeyiz" dedi. Yugoslav Dışişleri Bakanı, bu olumsuz gelişmenin temel nedeninin süper devletlerin nüfus alanlarını genişletmek için rekabetlerini şiddetlendirmeleri olduğunu söyledi. Bangladeş Dışişleri Bakanı da yaptığı konuşmada, ülkesinin bütün yabancı birliklerin Afganistan'dan çekilmesini talep ettiğini vurguladı. Afganistan halkının da müdahale olmadan özgürce kendi hükümetini seçebileceği şartların yaratılması gerektiğini söyledi. Yangın söndürme araçlarının şiddetli patlamalarından çekindikleri için tankerin yanına sokulamadıkları bildirildi. Yetkililerin petrolün turistik bir merkez olan körfeze yayılması için tedbir aldıkları belirtildi. Romen halklarının bir parçası olan Moldıvalılar, Baltık

Suudi Arabistan Velihi Fahad Bin Abdulaziz

Öte yandan, İsrail'e gelen Mısır Savunma Bakanı Kemal Hasan Ali'nin iki ülke arasında normal ilişkiler kurulması meselesini ele alacağı bildirildi. Öte yandan, bir Kuveyt gazetesinin öne sürdüğüne göre, FKÖ lideri Yaser Arafat, mart ayında Ürdün'de Fransa Devlet Başkanı Valery Giscard d'Estaing ile görüşecek. Haber henüz Beyrut'ta ve Paris'te doğrulanmadı.

KUVEYT DIŞİŞLERİ BAKANI RUS TEHLİKESİNİN OLMADIĞINI ÖNE SÜRDÜ

Kuveyt Dışişleri Bakanı Şeyh Sabah el Ahmet el Sabah, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a yaptığı askeri müdahalenin Basra Körfezinin güvenliği konusunda yakın bir tehlike yaratmadığını iddia etti. "Washington'un kurumasına ihtiyacımız yoktur" şeklinde konuşan El Sabah, Körfez bölgesi üzerinde süren süper devletlerin anlaşmazlıklarının dışında kalmayı tercih ettiklerini söyledi. Öte yandan Kuveyt Dışişleri Bakanı, Hindistan'ın Arap ülkelerine bir zirve toplantısı önerdiğini açıkladı. El Sabah'ın verdiği bilgilere göre Hint heyeti halen Arap ülkeleri başkentlerinde zirvenin toplanması için temastlar yürütüyor.

ABD'Lİ SENATÖR JACKSON İSRAİL VE ARAP ÜLKELERİNİN ASKERİ İTTİFAK KURMASINI İSTEDİ

ABD Başkanı Carter'ın Ortadoğu'da uzun vadeli siyaseti olmadığını öne süren Senato Askeri Hizmetler Komisyonu Başkanı Jackson, İsrail'in bölgede Sovyet yayılmacılığına karşı olumlu

Yeni Çin haber ajansı: "Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan çekilmeye niyeti yok"

DIŞ HABERLER SERVİSİ Çin Halk Cumhuriyeti Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev'in Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekilmesi koşullarıyla ilgili olarak cuma günü yaptığı konuşmayı şiddetle eleştirdi. Yeni Çin Haber Ajansı'nda yayınlanan yorumda "Brejnev'in bir yandan birliklerini Afgan topraklarından çekeceğini söyleyerek diğer yandan bu çekilmeye koşullara bağlamasını Sovyetler Birliği'nin önce Afganistan'dan çekilmeye hiç bir şekilde niyetli olmadığını kanıtlayacağı" vurgulandı.

PAKİSTANLI AVUKATLAR Bu arada İslamabad'da 91 Pakistanlı avukat tarafından imzalanan bildiriye 10 şubatta Kabil'de tutuklanan Muhtar Hasan isimli gazetecinin serbest bırakılması istendi. 10 Ocak tarihinden beri Afganistan'da bulunan Pakistanlı gazetecinin nerede ve hangi koşullar altında bulunduğu hakkında hiç bir bilgi alınmamıştır.

IZVESTIA PAKİSTANI SUÇLADI Bu arada Sovyetler Birliği hükümetinin organı Izvestia gazetesi Pakistan hükümetinin gerillalara yardım yaptığını ileri sürerek, Pakistan hükümetinin "yayılmacı emelleri" olduğunu iddia etti. Gazete Pakistan Devlet Başkanı Ziya Ül Hak'ı ülkesi için Afganistan arasındaki sorunların çözümü için önerilen her yolu reddetmekle suçladı. İslamabad hükümetinin batıdan gelen büyük desteğe dayanarak tüm sorumluluklarını unutmaya başladığını iddia etti.

BREJNEV YORGUN

MOSKOVA (AP) Sovyetler Birliği'nde Rus Federasyonu Parlamentosu için yapılan seçimlerde Brejnev'in yorgun görüldüğü ve oyunu atarken sendelediği haber verildi. Brejnev, oyunu kullandıktan sonra her zamankinin aksine gazetecilerle konuşmaktan kaçındığı ve yardımcılarının desteğiyle otomobile döndüğü bildirildi.

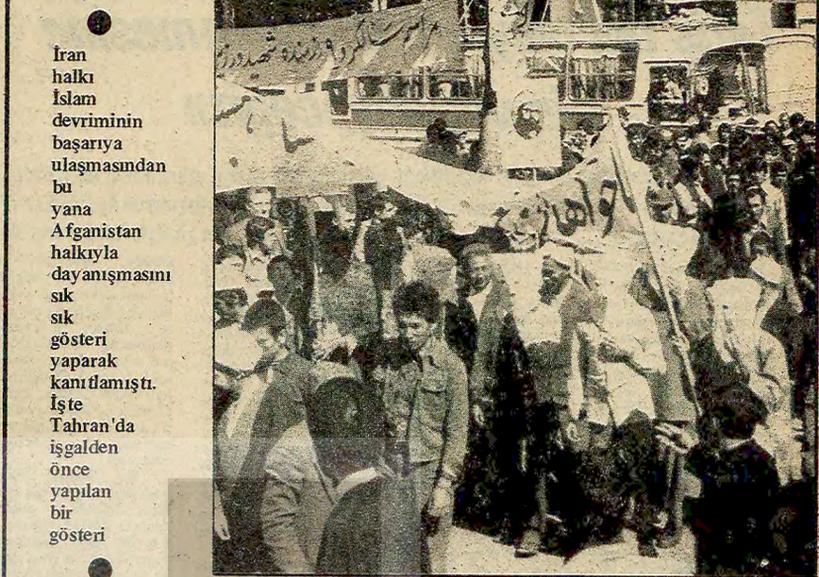
ARKADAŞIMIZ ATILLA ASLAN ÜNLÜ SOVYET MUHALİFİ MATEMATİKÇİ PLİYUÇ İLE GÖRÜŞTÜ

Arkadaşımız Atilla Aslan, Marsilya'da ülkesi üzerine bir toplantıya katılan Sovyet rejim muhaliflerinden ünlü matematikçi Leonid Pliyuç ile görüşti. Pliyuç, bu kaç yıldan beri dışarıda yaşıyor. Ünlü Matematikçi Sovyetlerin iç ve dış politikasına ilişkin sorularımıza şöyle yanıtladı. "Rusya'da halkların hepsi iktidara karşı muhalefet yürütüyor. Aralarında sınıf ayrılığı yok; aydın, işçi, memur, öğrenci hep beraber mücadele veriyor" denizi Lıyısına sürüldüler, yeniden öz topraklarına dönmek için mücadele veriyorlar. Ukrayna halkı yine kültürel baskılara karşı mücadele vermektedir. Kürt halkını yeniden öz topraklarına yerleştirdiler. Ama diğer halklar gibi kendi öz dillerini konuşmaları yasak. Eğitim, ilkokuldan itibaren Rusça. Yeniden Kırım Tatarları üzerinde duracağız. Bunlar için Kırım yasak edildi. Kültürel varlıklarını yok etmek için Sovyet iktidarı elinden geleni yapıyor. Bunun yanı sıra Sovyet yönetimi, kendi sahte özgürlük yüzünü göstermek için bazı Tatar gruplarını Kırım'a getirdi. Ancak bu insanların bilinemeyen yerlere götürüldüler. Üstelik onlara yurt dışına çıkarmak da yasak. Şimdiye kadar yalnızca Ayşe Seymorova'ya izin verildi. Tatarlar her zaman siyasi ve kültürel alanda Rus iktidarına karşı mücadele vermiştir. Bugün Tatar halkı siyasi yönden en ileri halktır. Özetle Rusya'daki halkların hepsi iktidara karşı muhalefet yürütüyor. Aralarında sınıf ayrılığı yok; aydın, işçi, memur, öğrenci hep beraber mücadele veriyor. SORU: Bir kaç yıldan beri Sovyetler Birliği bazı bölgelerde müdahalede bulunuyor. Bu konuda eski Çarların siyasetiyle bir benzerlik kurmak mümkün mü? CEVAP: Evet. Rus yöne-

"Ruslar İran ve İstanbul'u istiyorlar"

Arkadaşımız Atilla Aslan, Marsilya'da ülkesi üzerine bir toplantıya katılan Sovyet rejim muhaliflerinden ünlü matematikçi Leonid Pliyuç ile görüşti. Pliyuç, bu kaç yıldan beri dışarıda yaşıyor. Ünlü Matematikçi Sovyetlerin iç ve dış politikasına ilişkin sorularımıza şöyle yanıtladı. "Rusya'da halkların hepsi iktidara karşı muhalefet yürütüyor. Aralarında sınıf ayrılığı yok; aydın, işçi, memur, öğrenci hep beraber mücadele veriyor" denizi Lıyısına sürüldüler, yeniden öz topraklarına dönmek için mücadele veriyorlar. Ukrayna halkı yine kültürel baskılara karşı mücadele vermektedir. Kürt halkını yeniden öz topraklarına yerleştirdiler. Ama diğer halklar gibi kendi öz dillerini konuşmaları yasak. Eğitim, ilkokuldan itibaren Rusça. Yeniden Kırım Tatarları üzerinde duracağız. Bunlar için Kırım yasak edildi. Kültürel varlıklarını yok etmek için Sovyet iktidarı elinden geleni yapıyor. Bunun yanı sıra Sovyet yönetimi, kendi sahte özgürlük yüzünü göstermek için bazı Tatar gruplarını Kırım'a getirdi. Ancak bu insanların bilinemeyen yerlere götürüldüler. Üstelik onlara yurt dışına çıkarmak da yasak. Şimdiye kadar yalnızca Ayşe Seymorova'ya izin verildi. Tatarlar her zaman siyasi ve kültürel alanda Rus iktidarına karşı mücadele vermiştir. Bugün Tatar halkı siyasi yönden en ileri halktır. Özetle Rusya'daki halkların hepsi iktidara karşı muhalefet yürütüyor. Aralarında sınıf ayrılığı yok; aydın, işçi, memur, öğrenci hep beraber mücadele veriyor. SORU: Bir kaç yıldan beri Sovyetler Birliği bazı bölgelerde müdahalede bulunuyor. Bu konuda eski Çarların siyasetiyle bir benzerlik kurmak mümkün mü? CEVAP: Evet. Rus yöne-

"İran, Rusların Afganistan'dan çıkması için herşeyi yapacaktır"

İran halkı İslam devriminin başarıya ulaşmasından bu yana Afganistan halkıyla dayanışmasını sık sık gösteri yaparak kanıtlamıştır. İşte Tahran'da işgalden önce yapılan bir gösteri

Beni Sadr: «Ruslar Afganistan'dan çekilmezse, Müslüman dünyası onları çıkarmalı»

"ABD, devrimimizden bir şey anlamadı, anlamaya da çalışmıyor"

HONG KONG (AP) İran Devlet Başkanı Abdülhasan Beni-Sadr, "Ruslar Afganistan'dan çekilmezse Müslüman dünyası onları çıkarmak için harekete geçmelidir. İran, Rusların Afganistan'dan çekilip bu ülkenin işlerine karışmaması için her şeyi yapacaktır" dedi. Beni-Sadr, Hong Kong'ta yayınlanan günlük "The Star" gazetesine Tahran'da verdiği demeçte, bütün Müslümanların, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'dan çekilmesi için birlikte çağrı yapmaları gerektiğini söyledi. Sovyetlerin Afganistan'ı işgal etmekte büyük bir hata yaptığını söyleyen Beni-Sadr, "Amerika'nın saflığını şaşırtdım" söyledi.

Afganistan'ın işgali konusunda kişisel bir teorisi olduğunu da ekleyen Beni-Sadr, "Ruslar, İran'ın İslam devrimine uyanışıyla artan korkular hareket geçirdi. Sovyetler Birliği'ndeki Müslümanlar baskıcı yasalar karşısında büyük acılar çekiyorlar. Onlara kendi istedikleri hükümet sistemini kurma hakkı verilmedi" dedi.

İran-ABD İLİŞKİLERİ Daha sonra İran-ABD ilişkilerine değinen Beni-Sadr, "ABD, devrimimizden hiçbir şey anlamadı ve anlamaya çalışmıyor. Elçilik olayını 'Fanatik İranlılar' diye değerlendiren ABD, benim seçimleri kazanmamı 'modernleşme' gerekliliği karşı zafere olarak değerlendirdi."

Öğrenci hareketinin ve seçim sonuçlarının başarısızlık ve ABD'nin idaresine son verme anlamını taşıyan madalyonun ikiye bölünmüş olduğunu belirtti. Herkes bunu bilmezdir ki İran halkı Batı'ya ve Doğu'ya karşı olan ve sadece Kuran'a dayalı olan bir hükümet sistemine karar vermiştir.

Beni Sadr daha sonra işgali öğrencilerle kendisi arasındaki anlaşmazlık konusundaki soruyu şöyle yanıtladı: "Bu yurtsver gençler için hiçbir zaman şiddetle başvurmayacağız. Ancak onların ülkedeki tam yetkili makamlara umulan gerekir, bağımsız hareket edemezler." KAYIP— Emekli Sandığı'ndan aldığım 1379610401 sicil nolu 1 Temmuz 1979 tarihli çekimi kaybettim. Hükümsüzdür. Rabia AYTEKİN

Meksika'da elçilik işgalleri sona erdi

MEXICO CITY (AP) Meksika'nın başkentinde "Ulusal Demokratik Halk Cephesi"ne bağlı kişiler bir hafta süre işgal altında tuttuğu Elçilikleri kadın polislerin giriştiği bir operasyonla boşalttı. İçişleri Bakanlığı sözcüsi, boşaltma işlemi sırasında silahsız olan kadın polislerin şiddetle basurmadıklarını ve işgalcilerin evlerine yollandığını açıkladı. İşgalciler eylemleri sırasında, daha iyi yaşam koşulları sağlanmasını, siyasi suçluların serbest bırakılmasını ve polis baskımının sona erdirilmesini istemişlerdi.

Meksika ekonomisi şişsetini değiştiriyor

MEXICO CITY (AA) "Associated Press" haber ajansı Meksika'nın yeni ekonomisi siyasetini değiştirdiğini bildirerek, şöyle bir yorum yaptı: "Meksika Devlet Başkanı Jose Lopez Portillo, Orta Amerika ülkelerine yaptığı gezi sırasında, bu ülkelerle Meksika arasında uzun vadeli petrol bağlantılarını kurdu ve bu ülkelere ekonomik ve teknik yardımda bulunulacağını söyledi. "Meksika'nın, yeni ekonomisi siyaseti ile eskiden benizlediği 'kimsenin işlerine karışmama' ilkesinde bir değişiklikle yapacağı açıkladı. "Nitekim Başkan Portillo'nun ülke içinden yararlanmayacağımız değişiklikler için daha etkin bir dış siyaset izlemeye başladık" biçimindeki sözleri de bu değişimi vurguluyor."

OECD Türkiye'nin ekonomi-politikasını onayladı

OECD Genel Sekreteri Van Lennep Türkiye'nin sunduğu planı uygun ve değerli bulduğunu söyledi.

Özal Türkiye'nin yılda 1,6 milyar dolara ihtiyacı olduğunu söyledi

PARİS (ÖZEL) Batılı sanayileşmiş ülkelerin, Türkiye'nin ekonomik kalkınma programını onayladıklarını bildiriyor. Böylece, Türkiye'ye yeni yardımların gelmesinin yolu açılmış oluyor.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Genel Sekreteri Emil Van Lennep, Türkiye'nin parasal denetimleri azaltan ve Türkiye'nin yabancı kaynaklara bağlılığını artıran bir planı kendilerine sunduğunu belirtti. Lennep, planın oybirliğiyle, "Uygun ve değerli bulunduğunu ve OECD üyelerinin desteğine layık olduğunu" söyledi.

Bir basın toplantısı düzenleyen Lennep, Türkiye'nin acil ve orta vadeli mali isteklerinin ne olduğu şeklindeki bir soruyu cevaplandırdı. Bu konunun 26 Martta yapılacak toplantıda kararlaştırılacağı ifade edildi.

Öte yandan, Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal, OECD'nin yardımıyla Türkiye'nin birkaç yıl içinde normale dönebileceğini umduğunu belirtti.

Özal, 1980-1983 arasında Türkiye'nin yılda 1,6 milyar dolara ihtiyacı bulunduğunu söyledi. Konferansa yakın kaynaklar, Türkiye'nin OECD ülkelerinden, önümüzdeki 5 yıl içinde 8-9 milyar dolarlık yardım istediğini, bu yapılamazsa 14 milyar dolarlık borcundan bu kadar bir miktarın eretlenmesini önerdiğini bildiriyorlar.

Bu yöndeki iddialar üzerine bir açıklama yaptıktan kaçman Özal, OECD'nin 1980'deki vaatlerinin geçen yılki 960 milyon dolardan daha fazla olacağını söyledi.

Öte yandan, Özal'ın bundan sonraki yardımlar için 4 yıllık ödemesiz süreden sonra 10 yıllık ödeme süresi şeklinde daha uygun şartlar istediği haber veriliyor. Şimdiye kadar OECD yardımları 3 yıllık ödemesiz süreden sonra 7 yıla ödeniyordu.

Bu arada Lennep, bazı OECD üyelerinin, ücret ve gelir sıyaseti, bütçe, döviz gelirleri konusunda açıklık getirilmesini istediklerini de belirtti.

Gözlemler, geçen hafta 223 milyon dolarlık acil yardım önerisi kabul eden Uluslararası Para Fonunun (IMF) OECD paketi çerçevesinde de yeni krediler verebileceğini kaydediyor.

Son 10 yılda Sovyet Silahlı Kuvvetlerinin sayısında 1 milyonluk artış oldu

Sovyetler, yıldırım gece saldırılarına hazırlanıyor

Sovyet füze birimlerinin tatbikatları da gece yapılıyor

SON 10 yıl içinde Sovyetler Birliği silahlanmasında ve savaş hazırlıklarında hız verdi ve bu askeri gücünü yaygınlaştırmaya çalıştı. Brejnev yönetimi Afganistan'ı işgal ederken, ilk kez bir Üçüncü Dünya Ülkesine doğrudan bir saldırı yaptı. Bu durum Sovyet askeri yayılmasının 1980'lerde daha maceracı olacağını bir belirtisidir. Bu nedenle dünyanın dikkatleri Sovyetlerin askeri stratejisi üzerine toplanmaktadır.

ABD KARŞISINDAKİ ÜSTÜNLÜK
Sovyetler Birliği'nin baş rakibi ABD'dir. Moskova'nın ABD'yle silahlı yarışında hedefi nedir? ABD'yle eşitlik sağlamak mı yoksa onun karşısında üstünlük kurmak mı? İki süper devlet arasındaki silahlı yarışta incelenenlerde ikinin üstünlüğü olduğu görülüyor.

100 bine yakın asker ve çok miktarda silah ve mühimmat gönderildi.

YILDIRIM TAARRUZ
Örneğin, Sovyet stratejik füze birimleri, tatbikatları genellikle gece yapılır ya da güneş doğmadan az önce yapılırlar. Uzun menzilli uçaklar esas olarak geceleri manevra yaparlar.

1965-1978 arasında Sovyet askeri harcamaları yılda yaklaşık yüzde 8, son 5 yılda ise yüzde 5 arttı. Bu harcamalar gerçek değerle 32,6 milyar dolardan 120 milyar dolara çıktı. ABD'de ise bu artış yüzde 3'den fazla olmadı. Öte yandan, Sovyet askeri harcamaları Gayri Safi Milli Hasılının yüzde 7'sinden yüzde 9'una çıkarken, ABD'ninki yüzde 8,4'den yüzde 5,3'e düştü.

1968'deki Çekoslovakya işgali ani saldırının bir uygulamasıydı. Sovyetler Birliği ödenen bir bilinen ani saldırı taktiklerini kullandı.

Moskova, işgal edilen ülkeyi gözetimle uyuttu. Askeri tatbikat gereğiyle kuvvet yığı. Çok sayıda paraşütçi, tank ve motorize birlik gönderildi. Böylece Çekoslovakya'nın stratejik noktaları saat içinde ele geçirilerek, bütün ülke üç gün içinde işgal edildi. Sovyetlerin bu savaş anlayışı, Hitler Almanyasının yıldırım savaş stratejisinin çağdaş bir örneğidir.

HER TURLU SAVAŞA HAZIR
Brejnev'in savaş doktrinini bu özelliği de, hem nükleer hem de geleneksel bir savaş, bir dünya savaşına da sınırlı bir savaşa öngörmesidir. Sovyetler bu bakış açısıyla nükleer savaşta karşı böyle bir tutum alıyorlar: Nükleer savaşın patlak vermesini önlemek gereğiyle nükleer şantaj yapmak, öte yandan, savaş patlak verdiğinde tatbikat ve savaş kazanmaya hazırlanmak.

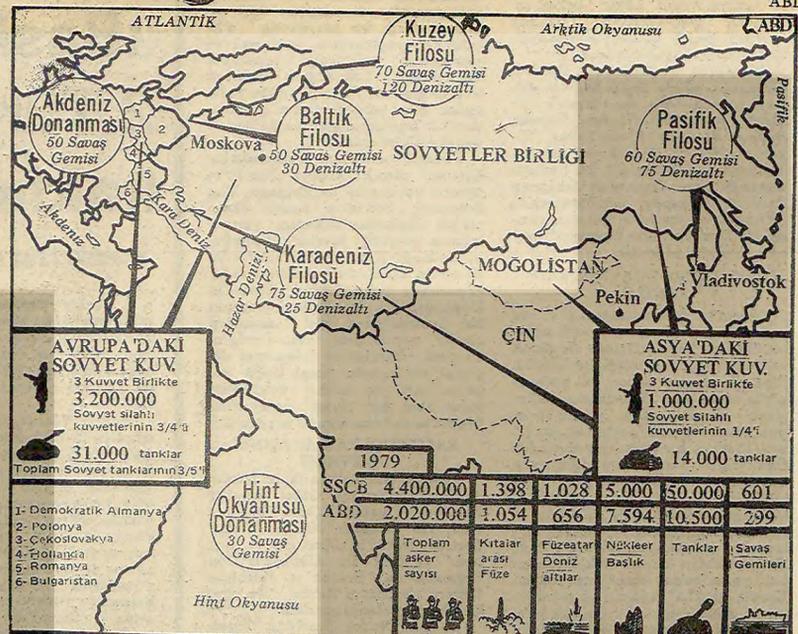
Bu yüzden Sovyetler Birliği, stratejik nükleer savaş silahlarını geliştirmesinin yanı sıra, sivil savunma çalışmalarına ve nükleer saldırıdan uzak tutmak amacıyla serpiştirmeye önem veriyor.

Öte yandan, Brejnev, Krusçev gibi geleneksel savaşta önem vermeyeceği etmiyor. Son on yılda, Sovyet silahlı kuvvetlerindeki asker sayısı 1 milyondan fazla arttı. Kara kuvvetlerine 30 tane daha eklendi, zırhlı birlikleri güçlendirildi. Sovyet generalleri, kara tümenlerinin ateş gücünü, vuruş yeteneğini ve hareketliliğini geliştirmek amacıyla kara tümenlerine asker ve silah eklediler.

Askeri manevralara ise, Moskova geleneksel hareketlere daha fazla önem vermeye başladı. 1965'den bu yana Avrupa'daki Sovyet askeri manevralarının yüzde 80'i nükleer olmayan şartlarda yürütüldü.

Sovyet askeri stratejisinin saldırın niteliğini herşeyden önce son yıllarda geliştirdiği silahlarla görmek mümkün. Örneğin Sovyet generalleri aynı anda ayrı hedefleri vurabilen çok başlıklı SS-17, SS-18 ve SS-19 füzelerinin Amerikan askeri hedeflerini vuruş yeteneğini geliştirdiler. Kara kuvvetleri, saldırı ve hareket yetenekleri yüksek T-72 tankları ve BMP zırhlı taşıyıcılarla güçlendirildi. Deniz kuvvetleri ise, balistik füzeatar nükleer denizaltılar, nükleer uçak gemileri, nükleer füzeatar kruvazörler, dev ikmal gemileri ile donatıldı. Hava kuvvetlerine verilen uzun menzilli Backfire bombardıman uçakları, Mig-27, SU-17, SU-19 vb. yeni taktik savaş uçakları ve IL-76 gibi uzun ve orta menzilli dev nakliye uçakları, oldukça uzak mesafelere bile kullanılabilir. Böylece Sovyet ordusu, geleneksel kara kuvvetlerindeki üstünlüğünü yanı sıra, stratejik vuruş gücünü, hava ve deniz kuvvetlerini dünya çapında yayılmacı bir siyaset izlemeye uygun hale getirdi.

1975'de Angola savaşında, 1977'de Etiyopya-Somali savaşında, Sovyetler Birliği'nin denizden ve havadan çok kısa zamanda silah ve mühimmat gönderdiği hâle hatırdardır. Sovyetler, Afganistan'da birkaç gün içinde, dev nakliye uçaklarının yüzlerce iniş-kalkış yapmasıyla

Her gece binlerce koyun İran'a kaçırılıyor

Türkiye'de çifti 12 bin liraya satılan koyuna, İran 30 bin lira veriyor. Bu durum Doğu Anadolu'dan İran'a yapılmakta olan hayvan kaçakçılığını çok büyük boyutlara ulaştırdı. Özellikle Özalp, Muradiye, Başkale ve Doğubeyazıt'tan yapılan kaçakçılığın bazı sınırlarına çok büyük kazançlar sağlandı bildiriliyor.

Et ve Balık Kurumu tarafından verilen canlı hayvan alım fiyatlarının çok düşük olması, hayvan yetiştiricilerini ellerindeki hayvanları kaçakçılara vermek zorunda bırakıyor.

Et ve Balık Kurumu tarafından kesilmiş ve dondurulmuş olarak İran'a ihraç edilen etin ise bu ülkenin talebinin çok altında kaldığı biliniyor.

Konu ile ilgili olarak bilginisi başvurduğumuz hayvan tüccarları, bugünkü fiyatlarla, dış fiyatlardan daha büyük farklar var olduğu sürece kaçakçılığın kaçınılmaz olduğunu söylediler. Özellikle küçük baş hayvan yetiştiricilerinin bugünkü fiyatlarla çok büyük maliyetlere ulaştığını belirten hayvan yetiştiricileri ise Kurumun verdiği fiyatların maliyeti bile karşılamadığını, mallarını kaçakçıya vermekten başka bir yol bulamadıklarını belirttiler.

Türk-İş, sosyal önlemlerin hemen ele alınmasını istedi

ANKARA (ÖZEL)

Türk-İş Yönetim Kurulunun 4 gün süren olağanüstü toplantısından sonra dün yayınlanan bildiriye Türk-İş'in, ülkenin karşı karşıya bulunduğu bunalımcı durumdan kurtulması için alınacak önlemlerin, enflasyonun sermaye sahiplerine yaradığı ve çalışanları ezdiği söyleniyor.

Türkiye'nin çeşitli ekonomik ve sosyal sorunlarına değinilen bildiriye, anarşik eylemlere ve teröre karşı alınan önlemlerin yanı sıra vurgunçuluk, istifçilik, kaçakçılık, maliyet ve kar denetimsizliği gibi konularda da önlem alınması Seçim Yasasında köklü

Türk-İş Yönetim Kurulu bildirisinde THY grevinin desteklendiği belirtiliyor ve lokavt kararı eleştiriliyor

değişiklikler yapılması ve parti liderlerinin çekimseme son vermesi isteniyor.

Bildiriye çalışanların siyasi kanaat, inanç, mezhap gibi nedenlerle işten çıkarılması ve sürülmesinin ve işsiz kalmalarının adeta "soyut bir cinayet" olduğu kaydedilerek, KİT'lerde sağ-

lıklı bir politika izlenmesi isteniyor. Vergi adaletinin sağlanması, birikmiş işçi alacaklarının acilen ödemesi, geniş işçi kitlelerinin katıldığı toplu sözleşme görüşmelerinin bir an önce işçilerin lehine sonuçlanması ve Tarım İş Yasasının çıkarılması da bildiriye yer alan konular

arasında. THY GREVİ DESTEKLENİYOR
Türk-İş Yönetim Kurulunun bildirisinde son THY grevine de değinilerek, hükümetin aldığı lokavt kararı ve devletin lokavta başlamasına eleştiriliyor ve Hava-İş Sendikasının grevinin sonuna kadar destekleneceği belirtiliyor.

Türk-İş'in bütün bu konuların daha ayrıntılı ele alınabilmesi için uzman ve sendikacıların 5 ayrı komisyon oluşturduğu bildiriliyor.

Çalışma Bakanlığında 46 memur ve 30 müfettişin sürüldüğü açıklandı

ANKARA (ÖZEL)
Çalışma Bakanlığında şimdiye kadar 46 memur ile 30 müfettişin çeşitli illere sürgün edildiği açıklandı.

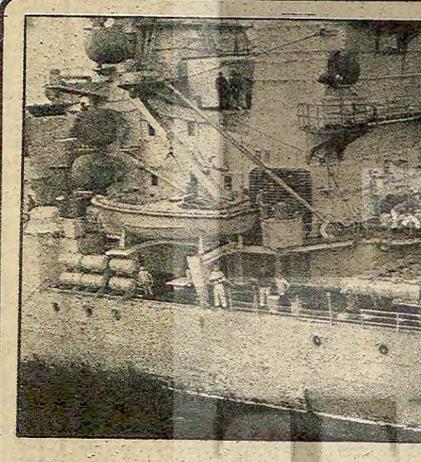
TMMOB işyeri temsilcisi, İm'Der (İş Müfettişleri Derneği), Tüm-Der işyeri temsilcisi düzenledikleri basın toplantısında, Bakanlığın merkez binasında polis ve idarenenin baskı yaptığını, mazeret izinleri ve saatlik izinlerin kaldırıldığını açıkladılar.

Ağa, köylüler ev sahibi olmasınlar diye deprem evlerini yaptırmıyor

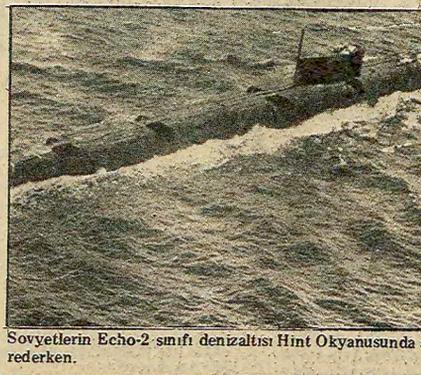
KARLIOVA (ÖZEL)
İNGÖL'ün Karliova ilçesine bağlı Geçitli köylülerinde depremde yıkılan evlerinin yerine baraka yaptırmayan köy ağasının nereye şikayet edeceklerini şaşırtdıklarını açıkladılar.

Geçitli köyünün sahibi olan toprak ağası Salim Özmen köylülere zorbalık yaparak depremde yıkılan 30-40 hanenin yerlerinin kurulacak deprem evlerinin yapılmasına engel oluyor.

Keçitli köylülerin görüşen muhabirimize Geçitli köylülerini şöyle dediler: "Köy onun olduğu için köyde kimsenin özel mülkü olmasını istemiyor. İstedikleri adamı istediği zaman köyden kovabilirsin diye. Eğer barakalar yapılsaydı her aile reisi 150'er bin liralık bir mülk sahibi olacaktı. İşine gelmeyen adamı köyden kovmaya kalksın da, bu parayı da çekmek zorunda kalacaktı. Köylüler ağanın korkusundan hiç bir yere başvuramazlardı."

Bir Japon gazetecinin çektiği bu fotoğrafta "Minsk" uçak gemisindeki dikine inip-kalkan savaş uçakları açıkça görülüyor. Moskova, "Minsk"i, helikopter taşıyıcı olduğunu ileri sürerek, Boğazlarımızdan geçirmişti.

Sovyetlerin Echo-2 sınıfı denizaltısı Hint Okyanusunda seyrederken.

Rusya, 28 tersanesinde sürekli yeni savaş gemileri kızaktan indiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ
Sovyetlerin Hint Okyanusunda bulundurduğu savaş gemisi sayısının rekor düzeyde çıktığıyla, Sovyet donanması tekrar günün konusu haline geldi. Gözlemler bunun genişleyen Sovyet deniz gücünün yeni bir göstergesi olduğunu ifade ediyorlar.

Son yıllarda Kremlin generallerinin tersane yapımına büyük yatırımlar yapması da başka bir gözlem. SSCB'de şu anda 28 tersane var. Bunların 4'ü yeni yapıldı. Diğerleri ise son yıllarda genişletildi. Bu 28 tersanenin 13'ünde gemi yapılıyor. Geri kalan 15'i ise bakım işleriyle uğraşılıyor. İşte şimdi bu tersanelerde Sovyetler yeni yeni savaş gemileri yapıp, denizlere sürüyorlar.

NÜKLEER UÇAK GEMİSİ
Amerikalı diplomatlar, geçtiğimiz yılın sonuna doğru SSCB Donanma Komutanı Amiral Gorşkov'un kendilerine, ilk nükleer uçak gemisini yaptıklarını söylediğini bildiriyorlar. 75 bin tonluk

Sovyet gemisi 85 uçak taşıyan Amerikan Forrestal uçak gemisine benziyor.

Sovyetlerin şu anda Kiev ve Minsk adlarında 2 tane uçak gemisi var. Moskova, 43 bin tonluk bu gemileri helikopter taşıyıcı diye nitelendiriyor ve böylece Boğazlarımızdan geçiriyor, ama bunlar gerçek birer uçak gemisi. Bu iki gemiye benzer 2 gemi daha kızaktan iniyor. Öte yandan askeri uzmanlar, SSCB'nin 4-5 tane daha uçak gemisi ve bunlara eşlik edecek gemileri donanmalarına katacağını belirtiyorlar.

NÜKLEER KRUVAZÖRLER
SSCB, nükleer uçak gemisinin yanı sıra 4 tane yeni nükleer kruvazör de yapıyor. Bunlardan 30 bin tonluk olanı sahilleri ve gemileri bombalamakta kullanılıyor. İkincisi denizaltılara, üçüncüsü ise uçaklara karşı donatılmış. Sonuncusu ise bir füzeatar.

Bunların yanı sıra Sovyet donanması gövdesi titanyum-

dan yapılmış Alfa sınıfı bir denizaltının denemelerini yapıyor. Bu denizaltı hem ABD'dekilerden 2 kat derine dahi girer, hem de onlardan daha hızlı.

SOVYET LİMANLARININ DURUMU
Sovyetler Birliği'nin limanları ya buzla kaplı denizlerde ya da Karadeniz gibi iç denizlerdedir. Bu yüzden Sovyet gemilerinin açık denizlerde seyretmesi için dört boğazlardan geçmeleri gerekiyor. Bu da Kremlin'deki amirallerin sıcak denizlerde üs aramaya sevk ediyor.

Sovyet yönetimi şu anda, donanmasını dünyanın dört bir yanına yayarken, bazı "dost" ülkelerin limanlarından yararlanıyor. Bu limanların başlıcaları, Vietnam'ın Cam Ranh Körfezindeki Amerikanlardan kalma deniz üssü, Güney Yemen'in Aden limanı kenarı ve Küba'daki Cienfuegos üssüdür.

Öte yandan, Moskova, sıcak denizlerde daha fazla üs edinme çabalarını yoğunlaş-

tırmış olmakla birlikte, büyük ikmal gemileri inşa ederek de bu açığı kapatmaya çalışıyor.

İşte Berezina adlı ikmal gemisi bu açığı kapatmayı üstlenecek. 40 bin tonluk bu gemide, yakıt, mühimmat, yiyecek vb. için büyük depolar var.

Bu ikmal gemilerinin bir özelliği daha var. Bunlardaki teknik donatım sayesinde, nükleer denizaltıların füze düzenleri bozulduklarında, onarıcı ekipmanlar konabilir.

İnsanın akılları ister istemez şu soru geliyor: Brejnev yönetimi tersane ve gemi yapımı için milyarlarca rubleyi acaba neden harcıyor? Sorunun cevabı açık. Rus generallerinin bugünkü başlıca hedefi, zengin petrol kaynaklarının ve hammaddelerinin bulunduğu bölgelere, ABD, Avrupa ve Japonya arasını kesmek, böylece Batı'yı kıskaçla almak. Sovyetlerin günümüzdeki deniz stratejisi tamamen bu zörevin emindedir.

KREMLİN YONETICILERI TERSANELERE YATIRIM YAPIYOR

Sovyetlerin Hümmüz Boğazı yakınlardaki "Kresta 555" adlı füzeatar kruvazörü.

SALDIRGAN STRATEJİ

Brejnev iktidara geldikten sonra, özellikle de 1970'lerde Sovyetler Birliği saldırgan bir strateji izlemeye başladı. Sovyet yöneticileri, bu saldırgan stratejiyi benimserken, özellikle nükleer saldırıya karşı savunma önlemleri de alıyor. Fakat bunlar saldırının etkinliğini artırmak için alınmış önlemlerdir.

Sovyet askeri stratejisinin saldırın niteliğini herşeyden önce son yıllarda geliştirdiği silahlarla görmek mümkün.

Örneğin Sovyet generalleri aynı anda ayrı hedefleri vurabilen çok başlıklı SS-17, SS-18 ve SS-19 füzelerinin Amerikan askeri hedeflerini vuruş yeteneğini geliştirdiler. Kara kuvvetleri, saldırı ve hareket yetenekleri yüksek T-72 tankları ve BMP zırhlı taşıyıcılarla güçlendirildi. Deniz kuvvetleri ise, balistik füzeatar nükleer denizaltılar, nükleer uçak gemileri, nükleer füzeatar kruvazörler, dev ikmal gemileri ile donatıldı. Hava kuvvetlerine verilen uzun menzilli Backfire bombardıman uçakları, Mig-27, SU-17, SU-19 vb. yeni taktik savaş uçakları ve IL-76 gibi uzun ve orta menzilli dev nakliye uçakları, oldukça uzak mesafelere bile kullanılabilir.

Böylece Sovyet ordusu, geleneksel kara kuvvetlerindeki üstünlüğünü yanı sıra, stratejik vuruş gücünü, hava ve deniz kuvvetlerini dünya çapında yayılmacı bir siyaset izlemeye uygun hale getirdi.

1975'de Angola savaşında, 1977'de Etiyopya-Somali savaşında, Sovyetler Birliği'nin denizden ve havadan çok kısa zamanda silah ve mühimmat gönderdiği hâle hatırdardır. Sovyetler, Afganistan'da birkaç gün içinde, dev nakliye uçaklarının yüzlerce iniş-kalkış yapmasıyla

MEHMET CAKAN ANILDI

ANKARA (ÖZEL)
İki yıl önce Onder Mahallesinde doktor muayenehanesinde MHP'li saldırı sonucu ölen Mehmet Cakan, yakınları ve arkadaşlarının katıldığı bir toplantıyla anıldı.

Anma toplantısında arkadaşları, Mehmet Cakan'ın kişiliğini ve mücadelesini anlatarak devrimci mücadeledeki fedakarlıklarını dile getirdiler. Ayrıca, toplantıda mahalle halkı, Mehmet Cakan'ın mezarının yapılması için katkıda bulunmaya karar verdi. Mezarın kısa zamanda tamamlanması için çalışmalar derhal başlanacağı bildirildi.

A. Behramoğlu'nun Çerkez Ethemciliği

Mustafa Tütüncübaşı

Sanat Emeli dergisinin şubat sayısında tartışma koparacak yargılarla ve satışlarında dolu bir değerlendirme yayınlandı. Yazı, 1979'un şiir kitaplarını ele alıyor. Bu dergiye yön veren siyasi anlayışın eleğinden geçiyor. Ozanların "sanat emeli"ni; teraziye vurup, haklarında değer biçiyor. Yazıyı Adnan Miraç kaleme almış. Ama, 1979'da aynı ozan olarak duyuran "Trabzonlu Delikanlı'nın kalemini kimlerin yonttuğu belli. Pervasızlığı da buradan geliyor.

Bizim konumuz bu satışmalardan değil. Onların yanıtını bulacağımızı biliyoruz. Bu yazı da üzerinde durmak istediğimiz, sözü edilen değerlendirmede Atoal Behramoğlu'nun "Mustafa Suphi Destanı" kitabının 1979'un en önemli şiir olayı olarak nitelenmesi. Sanat Emeli'nin Behramoğlu'nu omuzlara kaldırmaya bakıp, "Kendileri nişan takıyor, kendileri alkışlıyor" diye geçiştirilmesini doğru bulmuyoruz.

Atoal Behramoğlu'nun kitabı titizlikle incelenmelidir. Kitap şiirsellikten uzak, köf bir anlatı aslında. Ama tarihimize açısından olduğu kadar, edebiyatımızın siyasi yaşamlar açısından da dersler çıkarılacak bir konumu var kitabın. Toplumsal ve siyasi geçmişimize fantastik kuramların pembe dünyasından yaklaşılan edebiyatçıların, nasıl bir çıkma içine yuvadandıkları örneksiz de değildir. Ancak günümüzde tarih, gerçeği öyle keskin bir bıçakla belirlemektedir ki, koşulların dayatığı saflaşma en ufak bir sapmayı en ağır bir ihanete kadar sürükleyebilmektedir.

Atoal Behramoğlu "Mustafa Suphi Destanı" adlı kitabında siyasi tarihimizi çarpıtmaktadır. Edebiyata bir ihanet, Çerkez Ethem isyanını savunucu bir tavır sürdürmeye uğraşmaktadır. Milli Kurtuluş Savaşını Mustafa Suphi'nin devrimci yaşamını kalkan yaparak bir servetinin ihanete ulaşan eylemiyle karalamaktadır. Atoal Behramoğlu bu kitabıyla revizyonizme kaplı olan bir ozanın siyasi ve edebî "kader çizgisi"ni de notkılıyor. Bundan çıkarılacak çok ders vardır.

"Destan"ın 3. bölümünün 9'uncu parçasında Çerkez Ethem isyanının bastırılışı şöyle anlatılmaktadır:

"Ve çullandı/ üstüne çetelerin/ al bay ismet/ albay Rafet birlikleri.../ Eriye eriye/ çekildi Ethem. / Demirci boyun eğdi./ Yörük Ali er olarak/ katıldı orduya... (s. 128-129). Bu bölümün 6. parçasında da Çerkez Ethem'in yaraları övülme ve Mustafa Kemal'in ağzından Türk Halk İştirakî-yun Fırkası ile bağlantı kurulacak bir biçimde konu işlenmektedir:

"Eriye eriye/ çekildi Ethem" diyor, Behramoğlu. Burada kesiyor, Çerkez Ethem'in istilaclara şimdiki söylemiyoruz. Değimeye yanaşmıyor. Cepheye döşünen Milli Kurtuluş subay ve askerlere, düşman şerhlerinin arkasından havalanan İngiliz uçaklarıyla attığı bildirilerden biz söz edelim. Çerkez Ethem'in imzasını taşıyan bu bildirilerden birini onun Hatıralar kitabının 199. sayfasından okuyabiliriz:

"Ey Türk Ordusu Subay Efendileri! Yunanlılar ellerine düşen ve kendilerine teslim olan Türk esirlerine çok iyi bakıyorlar. Vatan için niyetlerinin temiz olmadığı apaçık olan Ankara... Hükümetinin kötülük aleti olmamak vatan görevi ve insanlık gereğidir." Behramoğlu, "Demirci boyun eğdi./ Yörük Ali er olarak/ katıldı orduya" diyor. Ya ne yapsalardı? Yunan ordusuna mı, Çerkez Ethem'in şimdiki şerhlerine mi koşsalardı? THF iyisi bazı kişilerin isyana alet olduklarını anlayıp Ethem'den kopmaları ise ayrı bir konudur. Bunlar artık tartışılması gerekemeyecek kesinlikte tarihi olgulardır.

Behramoğlu'nun Kurtuluş Savaşımıza getirdiği "ozanca sav", Çerkez Ethemciliği, O bu görüşleri, takipçiliğini yaptığı İ. Bilen'in "Çetin Savaş" kitabından öğrenmiştir. Edebiyatımız, edebiyatçılarımız bu ihanet sa vunucağına reddedeceklerdir. Atoal Behramoğlu'nun sanat çizgisi, bırakın toplumu edebiyatı, ulusal edebiyatımız bile dışına düşmüştür.

Bu durum Atoal Behramoğlu'nun "Destan"da, Kurtuluş Savaşımızın önderi Mustafa Kemal'i, ölüm-kalım mücadelesinin atesinde söylenmiş en anlamlı sözlerine eklemeye yaparak küçültmeye çalışmasıyla daha da vahim bir görünüm kazanıyor. Çerkez Ethem'i alaylayıp pullama çabası ve Mustafa Kemal'i yerine dibine geçirme hevesi! İşte, Kremin kuklası İsmail Bilenlerin felaket rizikolarına bir kez daha kapıldığını, yuvaramağın uçurum budur. "Destan"ın 3. bölümünün 11. parçasından okuyalım:

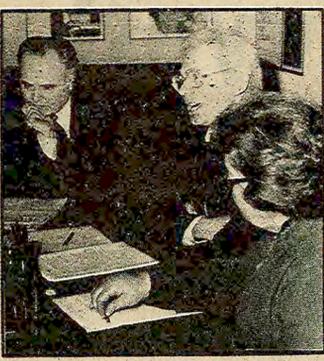
"Mustafa Kemal şöyle demişti: "Biz/ bizi mahvetmek isteyen/ emperyalizme/ ve bizi yutmak isteyen/ kapitalizme karşı/ heyci milliyetçi mücadeleyi/ şiar edinmiş kimseleiz..."

"Ekleyecekti./ "Milyonerler/ natta milyarderler/ yetiştireceğiz..." (s. 136-137)

Dikkat edilirse Atoal Behramoğlu, Mustafa Kemal'in bağımsızlık tutumunu açıkladığı önemli bir sözünü hedef seçmiştir. Bu bilinçli bir seçimdir. Gözlerimizin ışığını karartmak isteyen karanlık bir tuzağı buluruz bu dizelerden. Tuzağı önümüze sermeye çalışanların, edebiyatımızın da ruhuna yerleşmiş bu bağımsızlıkçı direnci kırmaya yönelmeleri anlaşıldır.

Atoal Behramoğlu'nun Mustafa Suphi gibi büyük bir devrimcinin yaşamını kullanarak Kurtuluş Savaşımızın tarihi değerini çarpıtmaya kalkışması edebiyat çevrelerinde tartışılmaktadır. Edebiyatımız, burjuvazinin iki yüzü olduğu kurban giden Mustafa Suphi ve yoldaşlarının devrimci anlamlarını Çerkez Ethem'in ayakları altına atmak isteyen bir "sanat çizgisi"ne karşı durmalıdır.

Edebiyatçılarımız, onurlarına sahip çıkmalıdır!

Brecht Seminerinden bir görüntü.

Ankara'daki Bertolt Brecht Haftası dön sona erdi

Ankara Üniversitesi Tiyatro Kürsüsü, Devlet Tiyatroları Çalışmaları Derneği (DETÇA), Devlet Sahne ve Müzik Sanatçıları Birliği ve Tiyatro Sanatçıları Derneğinin (TI-SAN) ortaklaşa düzenlemeleri "BRECHT HAFTASI" dön sona erdi.

Ankara Alman Kültür Merkezi salonunda gerçekleştirilen haftada Brecht'i çeşitli yönleriyle irdeleyen konuşmalar ilgiyle karşılandı.

İlk günün iki konuşması Brecht'i bir tiyatro adamı olarak değerlendirmeyi amaçlıyordu. Bu bölümde Ankara Üniversitesi Tiyatro Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Sevdâ Şener, "Tiyatroda Estetik Uzaklık ve Brecht'in Yarıdışatma Düşüncesi", bu haftaya katılmak üzere Amsterdam'dan gelen Prof. Dr. Alexander Von Bormann'dan "Piscator ve Brecht'te Toplumsal Bir Dramaturjinin Programı" başlıklı iki bildiri sundular.

YADIRGATMA DÜŞÜNCSİNİN ONEMİ

Brecht'in yabancılaştırma ya da yadırgatma düşüncesi estetik uzaklık ilkesinin kapsamı içinde ele almak ve değerlendirmek istediğini belirten Prof. Dr. Sevdâ Şener, bu kavramı şöyle tanımladı: "Estetik uzaklık, o yun yaşamdan ayrılan, yaşam ile o yun arasına girerek seyircinin bu iki varlık alanını bir arada ve birbirinden farklı olarak algılamasını sağlayan uzaklıktır."

Uygulamada, estetik uzaklığı başlangıçtan beri sahne ile seyirci arasında konan fiziksel bir aralıkla sağlanmaya çalışıldığını belirten Prof. Şener, Antik Yunan tiyatrosundan başlayarak bunun örneklerini sıraladı. Estetik uzaklık ilkesinin yalnızca biçimsel ilgilendiren bir ölçü olarak anlaşılması gerektiğini, öz ve biçimin birbirlerine bağlı olarak ele alındığını söyledi. Klasik tiyatro karşısında gerçeği tiyatrosunun önem verdiği yapılaşma (illüzyon) olayının, estetik uzaklığın en aza indirildiği bir özdeşleşme olayı olduğunu anlattı.

Çağdaş tiyatro akımlarından yunumsuz (absürd) tiyatrosuna da seyirciyi rahatsız etmeyi amaçladığı için sahne ile seyirci arasında duygusal bir yakınlık kurmaktan özellikle kaçındığını vurgulayan Şener, daha sonra günümüzdeki epik tiyatro akımı ele aldı. Brecht'in yadırgatma ya da yabancılaştırma-kuram ve uygulamasının estetik uzaklık ilkesine yeni ve çok çarpıcı bir yorum getirdiğini söyledi.

BERTOLT BRECHT

Brecht'e göre, naturalist tiyatrosunun da, gerçekçi tiyatrosunun da doğru gözlemler yapmakla birlikte, toplumbilim bulgularına eğilmelerinin, insanları arasındaki ilişkilerin sırfal karakterlerine ışık tutamadıkları belirtilen Şener, Brecht'in, yadırgatma yöntemiyle seyircinin ilgisini olayların nedenlerine çekmek, seyircinin toplumsal süreçlere egemen olan yaşamların bulmasına yardımcı olmak istediğini anlattı. "Bertolt Brecht'in yadırgatma düşüncesi tiyatrosunun estetik uzaklık ilkesinin çağdaş bir yorumudur" dedi.

BRECHT VE PISCATOR Prof. Dr. Alexander Von Bormann konuşmasına Brecht'in klasiklerden yararlanmayı reddetmeyen görüşlerini değinerek başladı ve "Brecht de bugün bir klasik" dedi. Doğu Almanya'da gelişen revizyonizm bir kültür kurumunun Brecht'i dokunulmaz bir kültür ürünü olarak algıladığını, Batı'da da Brecht'in bir kazanç sağlama aracı olarak görüldüğünü belirtti.

"Klasik dramaturjinin eleştirisinde Brecht ve Piscator'un birleştiği yönler, estetik ve toplumsal-ideolojik öğelerdir" diyerek sözlerini sürdüren Von Bormann, bu ilişkinin varlığını kanıtlamak için Alman aydınlığını Lessing'in görüşlerine değindi. Lessing'in 18. yüzyıl ortalarındaki görüşlerini oluşturduğunu belirten temellerini oluşturduğunu belirten konuşmacı, "Sonraları Piscator'un, Brecht'in ve genel olarak 'proleter tiyatrosunun' karşı çıktıkları düşüncenin nüvesi Lessing'in ortaya koyduğu bu düşüncelerdi" dedi. Lessing'in feodal dönem tiyatrosunun Fransız etkili "klasik" geleneklerine savaş açarken, Brecht'in 1920'ler Almanyasının burjuva tiyatrosu geleneklerine karşı olduğunu söyledi.

Sınıfsal çelişkilerin egemen olduğu toplumlarda özgürlük, eşitlik, kardeşlik gibi kavramları ortaya atan burjuva düşüncesinin kaynaklık ettiği sanat eserlerinin geçerli olmadığını belirten Von Bormann, Piscator'un temel görüşünün bu olduğunu söyledi. Piscator'un "Politik Tiyatro" adlı kitabındaki görüşlerini ele alan Von Bormann, onun burjuva hümanizmi-

ne karşı açıkça işçi sınıfından yana çıkması savunana görüşlerini değindi.

Von Bormann, Piscator'un 1. Dünya Savaşı sonrası yılları koşullarından yola çıkarak şunları savunduğunu söyledi: "Yeni tiyatro eserinin kahramanlık öğeleri artık bireylerin özel yaşamları ve yazgıları değil, yığınların çağı ve yazgılarıdır." Piscator'un, yapıtlarında, eski işçi tiyatrosunun geliştirdiği toplumsal dramaturjiyi kullandığını belirten Von Bormann, Piscator'un bu anlayışına göre sahnedeki her oyuncunun bir toplumsal sınıf ya da kesimi temsil ettiğini anlattı.

Piscator'un tiyatro çalışmalarına öğrenci olarak katılan Brecht'in tiyatro anlayışına da değinen Von Bormann, Brecht'in ısrarla Piscator'un ilkelinin serbestçe yorumlanmasını gerektirdiğini üzerinde durduğunu açıkladı. Konuşmacı, Piscator ile Brecht'in klasik dram sanatının reddi konusunda birleştiklerini, Brecht'in klasiklerin (ve bu arada kendisinin de) benimsenmesi için "dramaturji analizi" yapmasına önem verdiğini kaydetti. Piscator'un "Sevirciyi düşünen bir kavram olarak değil- yasıyan bir güç olarak tiyatrosunun içine alan bir biçim" anlayışının Brecht'te de var olduğunu vurguladı.

BRECHT'İN YAZARLIĞININ ÜÇ EVRESİ

"Brecht Haftası"nın ikinci gününde Ege Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Tiyatro Bölümü Başkanı Prof. Dr. Özdemir Nutku, "Yazar Bertolt Brecht'in Oluşumu ve Anlamı" ve Prof. Dr. Alexander Von Bormann da "Brecht ve Edebiyat Türleri" (Brecht'in Kültür Devrimi) başlıklı bildiriներi sundular.

Özdemir Nutku, Brecht'in "Tiyatro estetik bir tartışma açısından uygun olduğu oranda, bir eğlence olarak kabul edilmez, ama ne çeşit bir eğlencenin bize uygun olacağına da araştırıp bulalım" şeklindeki sözleriyle başladı konuşmasına. Brecht'i diyalektik tiyatro aşamasına getiren yolun üç basamaklı olduğunu belirtti ve şunları söyledi: "İlk basamakta karamsar, anarşist ve nihilist bir genç yazar, ikincide kendini disipline sokmak için maddeci dünya görüşünü kabul etmiş deneyci bir sanatçı, üçüncüde güçlü, etkin bir kuramcı, uygulayıcı ve yazar... Ancak bu üç evre kesin çizgilerle birbirinden ayrılmaz. Bu evrelerdeki özellikler onun romanlarında azala çoğala sürüp gider."

Brecht'in ilk evresini "duygunun egemenliği" başlığıyla ele alan Nutku, yazarın ilk oyunlarında insanlığın edilgen, boyun eğen bir biçimde yaşadığını, insanın çaresizliği temasının işlendiğini belirtti (Gece Çalan Davullar-1918; Ev Vazaları-1927). Yazarın 1927'de dek süren bu ilk evrede toplumun içinde bulunduğu nihilist, anarşist ve umutsuz ortama beslenip bu ortamdaki etkilediğini anlattı.

"Akin vurgulanması" olarak adlandırıldığı ikinci evrede, yazarın nihilizmi yenecek ve inanca gereksinim duyduğunu ve maddeci dünya görüşünü keşfettiğini anlatan Nutku, Brecht'in bu dönemde Marksizme karşı esnek olmayan köyü bir bağlılığına değindiğini söyledi. Bu dönem oyunlarında "anlaşma" ve "disiplin" kavramlarının ön düzeyde yer aldığı, Brecht'in ilk evresinde oyun kişileri olarak kurban edenler ve kurbanları seçerken, bu evrede hareketli ve emekçileri konu edindiğini belirtti.

Brecht'in daha sonra "Akıl-duygu çatışması" olarak adlandırılacak yeni bir aşamaya girdiğini belirten Nutku, bu dönemde bilhassa güdüleri ile kendi kendini aklı yolu ile denetleme arasındaki sürüşme ve çatışmanın Brecht'in asal temalarının biri olduğunu vurguladı. (Kafkas Tebeşiri Dairesi; Gaille'in Yaşamı; Cesaret Ana ve Çocukları örnekleri gibi).

"YAPITLARININ ANAHTARI NAIVETE'DİR"

Nutku, Brecht'in diyalektik tiyatro üzerinde çalışırken, "Benim yapıtlarımın anahtarı naivete'dir" açıklamasında bulunduğunu, bunun herkesi şaşkırttığını söyledi. "Brecht'e göre yabancılaştırma etmen de naivete'nin bir anlatımıydı" dedi.

Nutku, konuşmasını "Brecht'in toplumsal (dışa dönük) başkaldırısı nesnel, etkin, yenileyici ve gerçekçidir. Oysa onun kendi varlığına olan (içe dönük) başkaldırısı öznel, edilgen, çaresiz ve romantiktir. (...) Bu çatışma içinde o bireyci değildir, daha doğrusu o, bu düzen içinde bireyin, gerçek olamayacağına, yine bu düzen içinde ahlaksal deneyin şartlanıktan öteye gidemeyeceğine inanır" yargısıyla tamamladı.

Von Bormann'ın "Brecht ve Edebiyat Türleri" adlı ikinci konuşmasında da Brecht'in geleneksel kültürün eserleri karşısında tutumuna değindi. Brecht'in, bunları anlatımlarıyla da toplumsal işlevleriyle de demede olduklarını andığını vurguladı. Brecht'in yalnızca tiyatro değil, başka sanat türleriyle de ilgilendiğini belirtti. Sanatının amacının, kültürün gerçek yaşama müdahale edecek olanakları yeniden kazanmasını sağlamak olduğunu belirtti. Yeni bir öz için yeni biçimler bulunmasına verdiği önemi anlattı.

Judo Milli Takımında partizanlık

- Protestolardan çekindiği için Balkan Şampiyonasını başka bir ülkeye devretmek isteyen Judo Federasyonu, Süheyl Yeşilnur ve Kamil Korucu gibi ünlü judocuların adını paravana olarak kullanıyor
- Resul Yolcu, Selahattin Unal, Enver Ölçüm, Mehmet Çakmak, Halil Karbeyaz, Namık Eyüpoğlu, Metin Organon, Vedat Erain ve Ayhan Bahçe Milli Takıma alınmadı

ISTANBUL (ÖZEL) Judo ve Taekwondo Federasyonu Başkan Cihat Uskan, federasyon kurullarını oluştururken uyguladığı partizanlık tutumu milli takım seçiminde de sürdürüyor. Geçtiğimiz günlerde yapılan müs-eselerarası şampiyona, federasyon aleyhinde yapılması muhtemel protestoları kırmak amacıyla Askerî Güçler, Kuluçlar ve Dojolar da açmak yoluna giden Judo Federasyonu Başkanı Uskan, şampiyonanın ardından oluşturduğu milli takıma Selahattin Unal, Enver Ölçüm, Resul Yolcu, Mehmet Çakmak, Halil Karbeyaz, Namık Eyüpoğlu, Metin Organon, Vedat Erain ve Ayhan Bahçe gibi judocuları

almadı. Protestoların artmasından çekindiği için Almanya'da olmalarına rağmen isimlerini paravana olarak kullanmak amacıyla ünlü judocular Süheyl Yeşilnur ile Kamil Korucu'ya kadroda yer veren Judo Federasyonu Başkanı Cihat Uskan henüz açıklamadığı milli takım kadrosunda şu judocular bulunuyor: 60 kg: Ahmet Özdemir, Mustafa Seren, 65 kg: Omer Erol, Muzaffer Südan, 71 kg: Mustafa Balci, Mumin Kapapınar, 78 kg: Süheyl Yeşilnur, Ahmet Tuğsavul, 86 kg: Selim Başbuğ, Ahmet Köseoğlu, 95 kg: Kamil Korucu, Veli Yılmaz, Ağır: Kemal Korucu, Süreyya Girgin.

BALKAN ŞAMPİYONASINI DEVRETMEK İSTİYOR Öte yandan partizanca tutumla oluşturduğu milli takımın başarılı olamayacağı ve şampiyonanın Türkiye'de yapılması halinde protestoların daha etkin bir şekilde süreceğini anlayan Federasyon Başkanı Uskan, Balkan Şampiyonasını başka bir ülkeye devretmek için çaba harcıyor. Ancak mart ayında yapılması gereken şampiyonaya az bir süre kaldığı için diğer ülkeler organizasyonu kabul etmek istemiyorlar.

Kulüpler açıklama bekliyor Federasyon ne yapacağını bilmiyor

2. Türkiye deplasmanlı basketbol liginin kaldırılıp kaldırılmayacağı konusu, 79-80 sezonunun ikinci yarım maçlarının oynanmasına rağmen hâlâ kesinlik kazanmadı. Basketbol Federasyonu bu konuda kararsız olduğu için resmi açıklama yapmaktan kaçınıyor, resmi olmayan haberler 2. ligin kaldırılmayacağı yolunda.

«Basketbolda 2. Türkiye Ligi kaldırılmaz»

● Kulüpler 2.Ligin kaldırılmasını istemiyor

ISTANBUL (ÖZEL) 2. Türkiye deplasmanlı basketbol liginin kaldırılıp kaldırılmayacağı konusu, 79-80 sezonunun ikinci yarım maçlarının oynanmasına rağmen hâlâ kesinlik kazanmadı. Basketbol Federasyonu bu konuda kararsız olduğu için resmi açıklama yapmaktan kaçınıyor, resmi olmayan haberler 2. ligin kaldırılmayacağı yolunda.

Önceki federasyon tarafından 2. ligin kaldırılması ile ilgili kararın Resmi Gazetede yayınlanmamış olması Solakoğlu Federasyonu kararlılık içinde tutuyor. Resmi Gazetede yayınlanmayan 2. ligin kaldırılması ile ilgili kararın uygulanmaması beklenen Basketbol Federasyonu, gerek rahatsızlık ve gerekse özel işler nedeni ile üyelerinin biraraya gelmemesi yüzünden konuyu görüşüyor.

KULÜPLER KALDIRILMASINI İSTEMİYOR

2. ligin kaldırılmasını istemeyen kulüpler, böyle bir uygulamanın mahalli liglerdeki gizli profesyonelliği körükleyeceğini öne sürerken, bazı yöneticiler de 1. ligin 18 takıma çıkarılması ile basketbol kalitesinin düşeceğini söylüyorlar. Bu düşünceye göre 18 takımlı bir ligde her takım 17 deplasmana gitmek zorunda kalacağı gibi orta sralarda şampiyon-

Kros Milli Takımı Ankara'da başladı

ANKARA 23 Martta Romanya'da yapılacak olan Balkan Kros Şampiyonası için seçilen Kros Milli Takımı kampı Ankara'da başladı. Atletizm Federasyonu tarafından pazar günü yapılan Türkiye Ferdi Kros şampiyonasından sonra belirlenen Kros Milli Takımında şu isimler bulundu:

BAYANLAR: Ülker Kutlu, Neşe Gündoğan, Ayşe Kürklü, Ayhan Erişti, Güney Kaplan, Tülay Öztas, Gülten Keskin, Nürten Kara. ERKEKLER: İbrahim Doğan, Hanefi Atmaca, Ali Güneş, Aydiner Gültekin, Lütfü Kocayigit, İshak Kaya, Sefa Het, Ergun Yurddoğan, Mehmet Şirek, İlyas Çirçi, Mehmet Genç, Recep Yıldırım, Necdet Ayaz, Zeki Ali, Mehmet Altun, Sadık Salman, Mehmet Terzi, Ali Çeltek

II. Derece Tespit Yüzme Yarışları kargaşalık içinde geçti

İZMİR (ATILLA ÖZİDES) küçük bir yerde tsunyorlar. Yarışmalar sırasında ise hakemlerimiz bol bol yeni kuralları yaratıyor. Yanlış çıkış yapan yüzücüler bir kenera alıp diğer bir seriyi yarıştırdılar. Herhalde yapılan bu yanlışlıkların farkına federasyon da varmış olacak ki, 27 Şubat'ta başlayacak olan "Hakem Gelişim Semineri"ni yapma gereğini duyuyor.

Sürpriz sonuç: Buz hokeyinde ABD şampiyon oldu

Sovyetler Birliği'ni yenen ABD Buz hokeyi takımı şampiyon oldu.

Kış Olimpiyatları sona erdi

Lake Placid-13. Kış Olimpiyat Oyunları, Uluslararası Olimpiyat Komitesi Başkanı Lord Killanin'in konuşmasıyla sona erdi. Sovyetler Birliği 10 altın madalya alarak sıralamada birinciliği alırken, Doğu Almanya 9 altın madalya ile ikinci, Amerika 6 altın madalya ile üçüncülüğü kazandı. Organizasyonunun bozukluğu nedeniyle sık sık eleştirilere hedef olan o-

limpiyatların tartışılmaz yıldızı Amerikalı Eric Heiden'di. Heiden 5 altın madalya kazanarak Kış Olimpiyatları tarihinde en fazla altın madalya kazanan sporcu oldu.

ABD 6 altın madalyasını buz hokeyinde aldı. Sovyetler Birliği'nin buz hokeyindeki 20 yıllık saltanatını son veren Amerika'nın aldığı sonuç şampiyonanın büyük sürprizi olarak değerlendiriliyor.

İzmir'de Hentbol Birinciliğini Karşıyaka kazandı

İZMİR (ÖZEL)

Yaklaşık 1 aydır devam eden İzmir Hentbol Birinciliği Karşıyaka'nın şampiyonluğu ile sona erdi. Karantina işe ikinci oldu. Her iki takım da 17 Martta Eskişehir ve İzmir'de yapılacak grup şampiyonasına katılacaklar.

Şampiyona sonunda her iki takımın maç sonuçları görüşlerini şu şekilde açıkladılar:

Karşıyaka Çalıştırıcısı Erol İlgin: "Çalışmalarımız çok iyi yürüdü. En büyük sorunumuz yeterli bir salonumuzun olmaması. Çalışma yaptığımız salon küçük bir yer. Bu yüzden savunmaya yönelik çalışmalarımız yetersiz kalıyor. Maç çıktığımız zaman da iyi yapıyorlar ve iyi savunma yapamıyoruz."

"Yaptığımız son maça gelince tam bir sinir harbi oldu. Geldikçe sinirler gerildi onun serletti. İyi bir taktik uygulayamadık."

"Simdi önmümüzde Türkiye şampiyonası var. Bu şampiyonada ilk üçe girmek istiyoruz." Karantina çalıştırıcısı Serdar Yereli: "İyi çalıştık ve ikinci yarı Karşıyaka'yı yendik başarıldık. Fakat bizim için bu yıl önemli değil, önemli olan gelecek yıl yapacaklarımız."

"Ne kulupten ne izleyiciden yeterli ilgiyi görmüyoruz. Bazen kendi aramızda para toplayıp malzeme alıyoruz. Bu seneye alt yapı oluşturamadık. Türkiye şampiyonasında İzmir'i en iyi şekilde temsil etmeye çalışacağız."

İstanbul Bölge Müdürü özür diledi

İstanbul Bölge Müdürü Yusuf Şehirli, geçtiğimiz cumartesi günü Anadolu Spor Sitesi Salonunda arkadaşımız Sedat Üreten ile beraber görev yapan mahabirimiz Öztekin Erdag'ın, görevli olduğunu söyleyen AP'li bir grubun saldırısına uğradığını duyduğunu, üzüntüyle belirttikten sonra servimizden özür diledi.

Bölge Müdürü Şehirli, salonlarda buna benzer olayların olmaması için ehlinden geleni yapacağını ve gerekli tedbirleri alarak spor alanlarına polisinin girmesine izin veremeyeceğini söyledi.

Amatör Küme finallerine devam ediyor

İSTANBUL İstanbul 1. Amatör Küme finallerine bugün Vefa Stadyumunda devam ediyor. Karşılaşmaları programı şöyle: 10.00 Dikilitaş - Yıldız, 12.00 Anadoluisleri - Vefa, 14.00 İstanbulspor - Topkapı

Iskeçe, Hollanda'ya davet edildi

ANKARA (THA) Futbol Federasyonu Başkanı Dr. İbrahim Iskeçe 18 Mayıs'ta yapılacak Türk takımları arasındaki final maçını izlemek üzere Hollanda'ya davet edildi. Hollanda'daki işçilerimiz tarafından kurulan Türk takımları ligi maçlarının 18 Mayıs'ta yapılacak final karşılaşmalarıyla sona ereceği, herhangi bir aksilik çıkmadığı takdirde bu tarihte Iskeçe'nin Hollanda'ya gidebileceği belirtiliyor.

Hakimiyet mücadelesinin en fazla kızıştığı Bakırköy bölgesi

Kimler Nereleri Nasıl

Istanbul'da paylaşılmış mahalleler

Acıklı bir aşk öyküsü

Kadın bir yabancıya vurulmuş. Derdinden şarkı söylüyor. Aşık olduğu yabancıncın adı: Pet'r, soyadı Oil. İşte size acıklı bir aşk öyküsü: Kadın petrolün aşkından o kadar derlenmiş ki, beyazlar giymiş iki genç kız "Ooh" dedikçe kıvrıyor. Bel büküp, göz süzüp, gerdan kırarak, "Aman petrol, canım petrol" diyor. Beline kadar yırtmaçlı elbisesiyle tahrik edici hareketler yaparak, Arap müziğinin eşliğinde "Muh-tacım sana petrol" "Dizginlerin senin elinde petrol" diye yalvarıyor.

Müzikten çok iyi anlayan 22 kişilik jüri bu rezilliği şarkı diye ciddi ciddi seyreliyor. Oylama yapıyor. Birinci turda karar vermiyor. Bir tur daha dönüyor.

Sonuç: 22 kişinin 12'sinin oylarıyla "Petrol" Hollanda'da Türkiye'yi temsil edecek "şarkı" olarak seçiliyor. 22 kişinin arasından bir kişi çıkmıyor. "Bu pespayeliğe bizi alet edemezsiniz" diye tepki göstermiyor.

Peki ama amaç ne?

"Bu petrol Avrupa'nın da sorunu. Avrupalılar da petrolün derdine yanıp duruyorlar. Bu şarkıyla Eurovision'a girsek halkımıza gider, birşeyler koparız" diye mi düşünüyor? Belki de Avrupalı şarkıyı dinleyip, sahnedeki kadın kadına bakacak, "Vah zavallı Türkler, petrol yüzünden iyice üşümüşler, bari şunlara bir birincilik verelim de avunsunlar" diyecek. Söz yazarının solcu diye tanındığını hatırladıkça, tekrar tekrar düşünüyorum. Acaba bu işin içinde bir solculuk var da biz mi anlamıyoruz?

Belki bu da bir çeşit hicivdir. Şanar Yurdatapan "Petrol vardı da ben mi içtim" diyen Demirel'i, kapı kapı Arap ülkelerini dolayı petrol arayan Erbakan'ı hicvetmek istemiş olabilir. Ekonomik buhran sorumlusu olarak OPEC ülkelerinin petrol fiyatlarına zam yapmasını gören anlayışla birleşmiş olabilir. Ama bu tür bir "solculuk" anlayışıyla da olsa kimsenin onurumuzla oynamaya, Türkiye'yi küçük düşürmeye hakkı yok. Sonra, ödülü reddetmekle neyin mücadelesini veriyor? "Ooh petrol", "İçimi istitun petrol" diyen sözler için baskı yapılmış. Ama bu baskı sonuç vermemiş ki "Canım petrol" sözleri kabul edilip jürinin önüne gelmiş. Üstelik birincilik kazandı Hollanda'ya gidiyor. Öyleyse bu protesto, neyin protestosu?

Kimbilir, belki de bütün bunlar bizim kavramadığımız yeni bir enerji türünü yaratmak için yapılmaktadır. Yakıtsızlıktan dolayı donduğumuz şu soğuk günlerde hep birlikte ekran karşısına geçeceğiz. Ajda ile birlikte "Ooh, petrol" diye oynayıp ısınacağız! Ortaya çıkıp da bu maskaralığa "Olmaz" diyecek bir "Allahın kulu" yok mu acaba?

Aktancılar ile H. Kurtuluşcuları

arasındaki mücadelede

davadan dönen üç kişi

öldürüldü

TKP'liler Bakırköy Halkevi'ni ele geçirdikten sonra Rus filmleri oynatmaya başladı

Bakırköy - Bahçelievler-Küçükçekmece üçgeninde her grubun hakim olduğu bir mahalle var

Küçükçekmece'deki Cennet Mahallesi'nde üslenen TKP ile Tepeüstü'nde üslenen MHP arasındaki çatışmada çok sayıda genç öldü

Güneşliköy'deki Kazak Mahallesi'ne MHP'liler Türkmenlerden başkasını sokmuyor

Haznedar, Ünverdi, Kocasinan, Hoşçılar, Esenler, Küçükçekmece, Cennet Mahallesi, Tepeüstü, Sefaköy, Parseller, Sağmalcılar, Yeşilova, Kuleli, Şirinevler, vs. Bütün bunlar Bakırköy ilçesi sınırları içine giren ve çok sık olay çıkan mahalleler veya semtler. Buralarda kurtarılmış bölge olmamakla beraber Küçükçekmece'de durum kritik. Mahalleler paylaşmış durumda. Daha 10 yıl öncesinde tarla, yeşilsaha durumunda olan bu bölgelerde birden bire yerleşik merkezleri fışkırmış. Hal-kin bitmez tükenmez sorunları nedeniyle de her mahallede en az bir zorba grup türemiş. Bakırköy-Bahçelievler-Küçükçekmece üçgeninde yer alan onlarca mahalleden herkes kendine pay koparmaya çalışıyor.

BAKIRKÖY'ÜN İÇİNDE HER GRUPTAN ADAM VAR

Birkaç yıl öncesine kadar orta halli ailelerin oturduğu Bakırköy semti oldukça sakindi. 1975'lerden sonra bölgedeki liselelerde başlayan faaliyetler semt halkında huzur bırakmadı. Sahte solcu grupları MHP arasındaki mücadelenin yanına bir de gruplar arasındaki mücadele eklendi. Liseler civarındaki sokakların duvarları yazılarla doldu, derken yaralamalar ve cinayetler başladı. Buradan da giderek diğer semtlere yayıldı. Bakırköy içinde en önemli anarşi kaynaklarından birisi Kartaltepe'deki Bakırköy Akşam Ticaret Lisesi oldu. Bütün grupların elebaşları bu liseden çıktı.

HALKEVİNDE RUS FİMLERİ

Bakırköy'ün merkezinde bulunan Halkevi binası geniş tesisleri ile stratejik bir konuma sahipti. Ayrıca Halkevinin bazı sosyal faaliyetleri nedeniyle halk arasında belirgin bir itibarı vardı. Halkevi'ni ele geçirmek için gruplar arasında yoğun bir mücadele başladı. İki yıl önce Halkevi'ni TKP yanlıları ele geçirdi. Halkevide demokrasinin sona ermesi ile birlikte çevre halkı da ayağına buradan kesti. Halkevinin önündeki çay bahçesine kimse gitmez oldu.

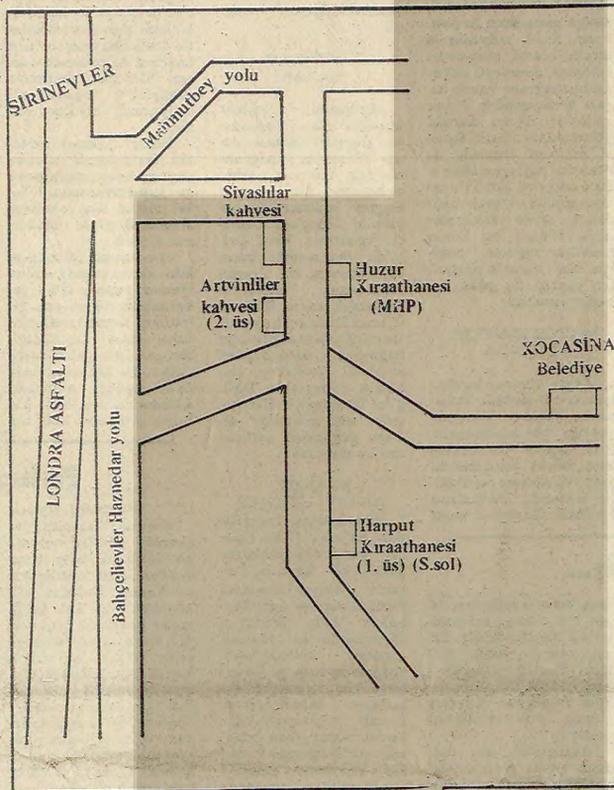
Yönetimi ele geçiren İGD'liler bir süre sonra Halkevi sinemasında Rus filmleri oynatmaya başladılar. Bu da büyük tepkilere neden oldu. Bombos sinemada günlerce bu filmler oynatıldı. Yine geçtiğimiz yıl Halkevide büyük bir patlama meydana geldi. Patlama sırasında 2 kişi öldü. İGD'liler bu sırada büyük gültü kopardılar. Bir süre sonra ise patlamanın kendi imal ettikleri bomba nedeniyle meydana geldiği anlaşıldı.

ÇATIŞMA ALANI: KÜÇÜKÇEKMECE

Bir süre öncesine kadar İstanbul'un sakin bir sayfiye yeri olan Küçükçekmece MHP ile sahte sol arasında büyük çatışmalara sahne oluyor. MC iktidarları zamanında Küçükçekmece, komandoların eylem alanı haline geldi. Küçükçekmece, tren köprüsünün üstündeki binada yerleşen üçüncü dernekler aracılığı ile semte giriş çıkışları kontrol altına aldılar.

Buradan daha yukarı çıkarak Tepeüstü mevkiine yerleştiler. Burada, Vahapların kahvesi

SAHTE SOLUN EYLEM ALANI: ŞİRİNEVLER-KOCASINAN

denilen yerde üslandılar. Vahapların kahvesinin kapanmasından sonra da Mehtap Çay Bahçesinde üslandılar. Barbaros Gençlik Spor Kulübünde de faaliyet yürüttüler. Geçen yıl Sağmalcılar Cezaevinden kaçan 13 komandodan Veli Can Oduncu, Vahat Kasımlar ve Mustafa Baki Gülecan, buraya gelecek üslandiler. Sorgusuz sualsiz adam öldürdüler. Bu sırada bölgedeki İGD'lilerle kıyasıya bir mücadele başladı. Karşılıklı adam öldürmeler ve çatışmalar oldu. Çatışmalarda toplam 6 kişi öldü. İGD'liler de us olarak Cennet Mahallesi'ni kullandılar.

AKTANCIOLAR DA HALKIN KURTULUŞÇULARI DA DAVADAN DÖNEN VURDULAR

Kocasinan ve Şirinevler bölgesi her türden sahte solcunun faaliyet alanı. Dev-Yol, Dev-Sol, Halkın Kurtuluşu, Aktancılar ve İGD burada yoğunlaşıyor. Bütün faaliyetler ise Kocasinan Lisesi çevresinde dönüyor. Bütün grupların güçleri öğrenci ve işsizlerden oluşuyor. Yerel güçlerini nöbet tutturma ve kimlik kontrolü gibi işlerde kullanıyorlar. Saldırılarda kullanılan adamlar ise semt dışından geliyor.

Bu bölgedeki gruplar sık sık birbirleri ile çatışıyorlar. 19 ve 20 Aralık 1979 günlerinde Halkın Kurtuluşu ile Aktancılar arasındaki çatışmalarda 3 kişi öldürüldü.

Kocasinan Belediye-sinde çalışan Hamit isimli bir genç, Halkın Kurtuluşundan ayrılıp Aktancılar katıldı. Bu arada büyük tartışmalar ve dalaşmalar oldu. Daha sonra Aktancılardan ayrılıp Halkın Kurtuluşuna katılan Musa ve Cüneyt adlı iki genç kahvede otur-

duğu sırada Aktancı şefleri tarafından kaçırıldı. Kaçırılma olayından birkaç gün sonra iki gencin cesetleri işkence edilmiş olarak bulundu. Bu cinayet Halkın Kurtuluşu- ları ise cinayet tartışmaları nedeniyle ikiye bölündü. Bir kısmı TDY'ci (Türkiye Devriminin Yolu) oldu.

PARSELLER-HAZNEDAR-ÜNVERDİ

MHP yanlısı komandolar Haznedar yöresinde ÜGD aracılığı ile faaliyet yürütüyorlardı. Haznedar'daki ÜGD altında Güngören ÜGD Şubesi idi. Parseller Çamlık ve mevkiinde komandolar yürüterek halkı birbirine karmarmaya çalışıyor. Bunlar arasında çalışmaya yürütenlerin başında Nihat Can adlı komando geliyor. Nihat Can, Bedri Karafakiolu'nun öldürülmesi olayından dolayı, gözaltına alınmış ve daha sonra serbest bırakılmıştı. Komandolar Haznedar'da İktiler ve Dostlar kiraatanelerinde üsleniyorlar.

Son zamanlarda komandolar Haznedar ve Parseller'deki üslerinin bu isimli yitirdiler. Bunun üzerine Ünverdi bölgesine ağırlık verdiler. Eskiden Bakırköy içinde bulunan MHP ilçesi, hakkında aşırı çeşitli davalarından sonra buradan taşınmak zorunda kaldı. Bu arada bazı MHP yöneticileri sahte solcular tarafından vurulmaya başlandı. Bu nedenle

dev-Yol, Dev-Sol, Halkın Kurtuluşu, Aktancılar ve İGD burada yoğunlaşıyor. Bütün faaliyetler ise Kocasinan Lisesi çevresinde dönüyor. Bütün grupların güçleri öğrenci ve işsizlerden oluşuyor. Yerel güçlerini nöbet tutturma ve kimlik kontrolü gibi işlerde kullanıyorlar. Saldırılarda kullanılan adamlar ise semt dışından geliyor.

Bu bölgedeki gruplar sık sık birbirleri ile çatışıyorlar. 19 ve 20 Aralık 1979 günlerinde Halkın Kurtuluşu ile Aktancılar arasındaki çatışmalarda 3 kişi öldürüldü.

Kocasinan Belediye-sinde çalışan Hamit isimli bir genç, Halkın Kurtuluşundan ayrılıp Aktancılar katıldı. Bu arada büyük tartışmalar ve dalaşmalar oldu. Daha sonra Aktancılardan ayrılıp Halkın Kurtuluşuna katılan Musa ve Cüneyt adlı iki genç kahvede otur-

TKP yanlılarının üssü: Sefaköy

Bayrampaşa'da kardeşinin avukat yazıhanesinde saldırıya uğrayan öğretmen Mustafa Erdemli ameliyata alınırken.

Haznedar Ülkü Ocakları Yönetim Kurulu üyesinin elebaşılık yaptığı gasp çetesi yakalandıktan sonra Emniyet Müdürlüğünde. Yönetim Kurulu üyesi olan (üçüncü soldan) gazetecileri de tehdit etti.

Bayrampaşa'da Devrimci Kurtuluşçular sloganlarını silinmesi ihtarı ile birlikte yazıyorlar.

HABER YORUM MAGAZİN

19.00 HABERLER

19.05 GRAHAM'IN ÇETESİ

Beş bölümünden oluşan yeni dizinin bugün yayınlanacak ilk bölümünde, Graham Keyt, Laks, William, Robert ve Mildir' ten oluşan Graham Çetesi arkadaşlarından Keyt'in kardeşine gezinti yaptırıldığı bir sırada, birbirine benzeyen çocuk arabası sayesinde bir kuyumcu dükkânını soyan hırsızların bütün planlarını altüst ederler.

19.30 MERHABA

İzmir Televizyonundan Tümay Dancın hazırladığı ve İdil Öztamer'in sunduğu programda kıy aylarında çocuklarda görülen hastalıklara değiniliyor.

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

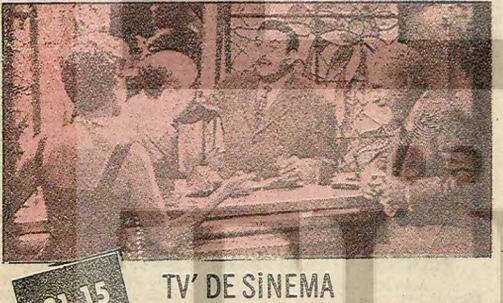
20.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ

Gönül Yazır peşrev makamında "Bilmem ki Seha Mest oldu gönül gözlerini gördüğüm akşam, Beniği aldım kaçaktan, Hastayım yaşıyorum, Ne günah etsem, Böyle kaç yıl süreceğim, Unutamam seni ben" şarkılarını söyleyecek.

21.15 TV'DE SINEMA

KALPAZANLAR

22.45 HABERLER

KALPAZANLAR

Orijinal adı: (La Cave se rebiffe)
Yönetmen: Giles Grangier
Oyuncular: Jean Gabin, Martine Carol, Françoise Rosay ve Bernard Blier

Yapım yılı: 1961

Sıradan bir polisiye filmi ama Jean Gabin'in usta oyunculuğu için seyretmeye değer.

KONUSU

Charles, Eric ve Lucas sahte para basmaya karar verirler. Fransız polisince aranmakta olan üçlü kalpazan Baba'yı Amerika'dan getirip işe ortak ederler. Amaçları para basımından sonra Baba'yı atlatmaktır. Eric'in eski sevgilisinin kocası yetenekli bir heykeltıraştır. Baba ise bu gençle işbirliği yaparak kendisini atlatmayı planlayan diğer ortaklarını atlatmanın peşindedir.

Reklam spotları sansür edilirken TV'de denefimsiz reklam kuşağı çıktı

Mehmet Yeşil
Reklam konusundaki TRT gazetemizin verdiği spotları kılı kırk yazarak araştıran, Müzik Eğlence Şubesi yayınlarında bedava reklam sorumsuzluğuna göz yummaktadır. Soruyoruz: Önceki hafta yor.